

ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA

Śląsk
im. Stanisława Hadyny

PROGRAM DZIAŁANIA

ZESPOŁU PIEŚNI I TAŃCA „ŚLĄSK” IM. STANISŁAWA HADYNY W KOSZĘCINIE

NA LATA 2020 - 2025

Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny

ul. Zamkowa 3, 42-286 Koszęcin

tel.: +48 34 31 06 415, fax: +48 34 31 06 416

email: info@zespolslask.pl

www.zespolslask.pl

ZESPÓŁ PIEŚNI I TAŃCA „ŚLĄSK” IM. STANISŁAWA HADYNY JEST INSTYTUCJĄ KULTURY SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO WSPÓŁPROWADZONĄ PRZEZ MINISTERSTWO KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

WPROWADZENIE

Misją Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny jest praca dla dobra kultury narodowej poprzez profesjonalną prezentację folkloru ludowego i plebejskiego oraz twórczości współczesnej czerpiącej inspirację z folkloru, a także działania upowszechniające i edukacyjne w tym zakresie.

Swoją misję Zespół „Śląsk” realizuje poprzez prezentowanie bogactwa folkloru ludowego i popularyzowanie wartości kultury narodowej, promując kulturę polską w kraju i poza jego granicami. Stale upowszechnia dzieła twórcy i patrona Zespołu – Stanisława Hadyny. W swoich prezentacjach artystycznych dba o wierność w wymowie gwarowej, harmonice i barwie melodycznej, łącząc je tradycyjnymi układami choreograficznymi i dopełniając całość sztuki wiernymi odwzorowaniami kostiumów i rekwizytów. Stale dba o rozwój współpracując ze środowiskiem kultury. Dzięki swojej rozszerzonej działalności realizuje edukację kulturalną, w szczególności poprzez organizację warsztatów, przeglądów, konkursów, festiwali, szkoleń, konferencji i sympozjów. Swoją działalność statutową Zespół „Śląsk” wspiera upowszechniając dorobek artystyczny poprzez jego rejestrację w różnych technikach zapisu oraz rozpowszechnia go w różnych formach wydawniczych. To przekłada się również na archiwizację materiałów dokumentujących dziedzictwo kultury narodowej, a także na gromadzenie, opracowywanie i eksponowanie zbiorów związanych z działalnością Zespołu oraz tradycją kulturową. Wypełniając swoją misję, Zespół „Śląsk” prowadzi również działania z zakresu turystyki kulturowej, które mają na celu popularyzację dziedzictwa kulturowego. Dodatkowo prowadzi działalność impresaryjną związaną z artystycznym profilem Zespołu i animuje życie kulturalne poprzez organizację imprez i koncertów.

Funkcjonowanie tak dużej instytucji kultury, jaką jest bez wątpienia Zespół „Śląsk”, wymaga pewnej dyscypliny działań. Aspiracje do bycia nowoczesną instytucją, wychodzącą naprzeciw oczekiwaniom współczesnego rynku artystycznego, edukacyjnego i turystycznego – mobilizuje do konkretyzacji działań na najbliższe lata. Jako Ambasador Kultury Polskiej, Zespół „Śląsk” musi mieć stabilne podstawy działania, wyznaczone cele i kierunki, aby realizować spójną i ważną misję jaką jest szeroko rozumiana popularyzacja polskiego dziedzictwa narodowego w kraju i za granicą.

Zarządzając Zespołem „Śląsk” realizuję priorytetowo działalność artystyczną i organizuję edukację kulturową, animuję działalność impresaryjną oraz z zakresu turystyki kulturowej, wypełniając w ten sposób założenia statutowe instytucji wraz z powierzoną jej misją. Jednak przy tak wielkoformatowym obszarze działania, bazując na różnych polach wraz z potężną infrastrukturą techniczną, nakreśliłam działania kompleksowo zapewniając stabilność funkcjonowania całej instytucji.

Poniżej przedstawię moją koncepcję zarządzania Zespołem „Śląsk” na lata 2020 - 2025 w kilku płaszczyznach wraz z krótkim podsumowaniem okresu kierowania instytucją. Postaram się zaprezentować działania, które wymagają kontynuowania oraz szanse dalszego rozwoju instytucji wykorzystując jej duży potencjał, a także mając na względzie odpowiednie i nowoczesne zarządzanie Zespołem „Śląsk”.

KONCEPCJA ZARZĄDZANIA - ZAŁOŻENIA

FILARY DZIAŁALNOŚCI ZESPOŁU PIEŚNI I TAŃCA „ŚLĄSK” IM. STANISŁAWA HADYNY

**DZIAŁALNOŚĆ
ARTYSTYCZNA
I IMPRESARYJNA**

**DZIAŁALNOŚĆ
EDUKACYJNA
I TURYSTYKA KULTUROWA**

WZMOCNIENIE DZIAŁALNOŚCI

PROMOCJA I WIZERUNEK

WSPÓŁPRACA

ORGANIZACJA

OCHRONA DZIEDZICTWA

INFRASTRUKTURA

„ŚLĄSK” DLA SENIORÓW

„ŚLĄSK” DLA RODZINY

„ŚLĄSK” DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

„ŚLĄSK” DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Silna i prężnie działająca instytucja kultury musi mieć solidne filary swojej działalności. W przypadku Zespołu „Śląsk” pierwszym filarem jest działalność artystyczna i impresaryjna, a drugim działalność edukacyjna i turystyka kulturowa. Dlatego też w swojej koncepcji zakładam, iż muszą być one stabilnie i prawidłowo

zarządzane. Zespół „Śląsk” przez ponad sześćdziesiąt siedem lat realizuje swoją misję zajmując się profesjonalną artystyczną prezentacją folkloru ludowego i plebejskiego, a także twórczością współczesną czerpiącą inspiracje z folkloru. Dopełnieniem działalności artystycznej są wszelkie działania impresaryjne i edukacyjne, silnie powiązane z turystyką kulturalną. Podczas kierowania przeze mnie Zespołem „Śląsk” od 2011 roku, Zespół stał się nowoczesną instytucją kultury, która z powodzeniem realizuje różnego rodzaju projekty i wydarzenia artystyczne oraz edukacyjne na skalę ogólnopolską, wykorzystując przy tym swoją siedzibę - zmodernizowany zespół pałacowo – parkowy. W ciągu tych lat zarządzania instytucją udało się rozszerzyć jej działalność, efektywnie zarządzając możliwościami organizacyjnymi oraz kadrowymi, jak również posiadaną infrastrukturą - tworząc i realizując nowe koncepcje, które będą miały swoje odzwierciedlenie w przeciągu kolejnych kilku lat.

DZIAŁALNOŚĆ ARTYSTYCZNA I IMPRESARYJNA

Zespół „Śląsk” w swoim repertuarze posiada 29 programów artystycznych - galowe koncerty prezentujące folklor wielu regionów kraju, a także programy wokalne – instrumentalne (muzyka klasyczna, sakralna, pieśni patriotyczne i wojskowe), koncerty edukacyjne, okolicznościowe oraz widowiska np. obrzędowe „Wesele na Górnym Śląsku”. Od czasu kierowania przeze mnie Zespołem, stopniowo następował wzrost ilości koncertów w ciągu roku. Wpłynęły na to innowacyjne projekty artystyczne, wzmocnione działania marketingowe i promocyjne, a także status instytucji - współprowadzenie przez Województwo Śląskie i Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego od 2017 roku. I tak, w 2011 roku odbyło się 119 koncertów, w 2012 roku – 129 koncertów, w 2013 roku – 138 koncertów, w 2014 roku – 208 koncertów, w 2015 roku – 206 koncertów, w 2016 roku – 204 koncerty, w 2017 roku – 243 koncerty, w 2018 roku – 231 koncerty, a w 2019 roku – 217 koncertów. Patrząc na możliwości Zespołu „Śląsk”, wykorzystując umiejętną organizację logistyczną wyjazdów koncertowych, a także chęć silnego oddziaływania na społeczeństwo w zakresie upowszechniania kultury narodowej, ilość koncertów w ostatnich latach osiągnęła wartość optymalną.

PROGRAMY KONCERTOWE – DZIEDZICTWO KULTURALNE

Repertuar artystyczny Instytucji jest bardzo szeroki i wpisuje się w charakter każdej uroczystości i pory roku, w zależności od potrzeb danego widza czy kontrahenta, dlatego też te działania będą kontynuowane. Poniżej został przedstawiony repertuar artystyczny jaki będzie prezentowany:

1. PROGRAMY GALOWE - jednocześnie lub dwuczęściowe koncerty w wykonaniu pełnego składu artystycznego: chóru, baletu i orkiestry Zespołu „Śląsk”:
  - „A to Polska właśnie”,
  - „Kilar, Hadyna – Dwa Serca, Jeden Śląsk”,
  - „W Europie ze Śląskiem”,
  - „Kilar”,
  - „Narodziła nam się Dobroć”,
  - „Starzyk”,
  - „Śląskie gody”,
  - „Zespół „Śląsk” dla Niepodległej”,
2. PROGRAMY WOKALNO-INSTRUMENTALNE - koncerty wykonywane przez solistów, chór i orkiestrę Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”:
  - „Święta Noc”,
  - „Bogurodzica”,
  - „Santo Subito!”
  - „Solus Christus”,
  - Koncerty sakralne z muzyką Stanisława Moniuszki („Litanie Ostrobramskie”, „Msza Piotrowińska”, „Msza łacińska Des-dur” oraz „Msza łacińska Es-dur”, a także „Msza żałobna g-moll”),
  - „Wielki Tydzień”,
  - „Okolicznościowy Program Patriotyczny”,
  - „Idą Powstańcy”,
  - „Perły Muzyki Klasycznej”,
  - „Requiem” Wolfganga A. Mozarta,

- „Lux Aeterna” Thomasa Emanuela Corneliusa,
  - „Pieśń o Ojczyźnie - Zespół „Śląsk” dla Niepodległej”,
3. PROGRAMY EDUKACYJNE – koncerty adresowane do dzieci i młodzieży szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich:
- „Znaszli ten kraj”,
  - „Koncert edukacyjny”,
  - „Z tańcem po kraju”,
4. WIDOWISKA - programy w wykonaniu artystów Zespołu „Śląsk”, a do udziału w nich zapraszane są inne podmioty oraz gościnnie artyści spoza składu Zespołu „Śląsk”.
- „Wesele na Górnym Śląsku”,
  - „FLIRT każdego może spotkać...”,
  - „Zespół "Śląsk" biesiadnie”,
  - spektakl taneczny „Exodus”,
  - spektakl taneczny „Soft Power”,
5. PROGRAM OKOLICZNOŚCIOWY - jest komponowany w zależności od oczekiwań zamawiającego, od okoliczności, dla których koncert jest oprawą, a także miejsca realizacji.

Moją dewizą jest odpowiedzialność za wszystko co zespół artystyczny pokazuje na scenie, dlatego też w swoich działaniach skupiam się, aby systematycznie pracować nad wysokim poziomem wykonywania koncertów. Na czele kierownictwa artystycznego zostały postawione osoby odpowiedzialne i posiadające niezbędną wiedzę do kreowania działań artystycznych, czuwające nad odpowiednim przygotowaniem scenicznym, zarówno w kwestiach artystów, jak i scenograficznych oraz choreograficznych. Stały nadzór, współpraca i reagowanie na zmiany, gwarantują wysoki poziom artystyczny. Współpraca z wyznaczonym przeze mnie kierownictwem została na tyle dopracowana, że działania te będą kontynuowane. Programy artystyczne są budowane tak, aby jak najpełniej prezentować dorobek kultury polskiej,

zapewniając przy tym pielęgnowanie dziedzictwa założycieli Zespołu, Stanisława Hadyny i Elwiry Kamińskiej.

REPERTUAR – NOWE PROPOZYCJE ARTYSTYCZNE

Dzięki wzmożonej i dobrze zorganizowanej pracy, od momentu rozpoczęcia zarządzania Zespołem (od 2011 roku), repertuar artystyczny poszerzył się o nowe pozycje takie jak: „Kilar, Hadyna – dwa serca, jeden Śląsk” – prezentujący kompozycje dwóch największych twórców repertuaru „Śląska”; spektakl „Wesele na Górnym Śląsku” - wiernie oddający tradycje i historię Śląskiej Ziemi; „Solus Christus” – koncert pieśni ewangelickich, przygotowany z okazji 500-lecia Kościoła Ewangelickiego w Polsce, przypadającego na rok 2017, który został ustanowiony Rokiem Reformacji przez Województwo Śląskie; koncert patriotyczny - zbiór pieśni utrwalonych w świadomości Polaków jako utwory podkreślające przywiązanie do Ojczyzny, związane z najbardziej chwalebными dokonaniem polskich żołnierzy; spektakl „FLIRT każdego może spotkać...” - będący wyrazem poszukiwań różnorodności repertuarowej utalentowanych artystów „Śląska”; koncerty sakralne z muzyką Stanisława Moniuszki: „Litanie Ostrobramskie”, Msza Żałobna g-moll i Msza Łacińska Des-dur i Es-dur, Msza Piotrowińska - dzieła jednego z narodowych kompozytorów, którego twórczość jest częścią dziedzictwa kulturowego Polaków – dzięki czemu Zespół włączył się w 2019 roku w obchody Roku Stanisława Moniuszki z okazji 200. rocznicy urodzin kompozytora; „Perły Muzyki Klasycznej” - program, w którym znalazły się znane i lubiane utwory instrumentalne w mistrzowskim wykonaniu muzyków orkiestry Zespołu „Śląsk”; „Lux Aeterna” Thomasa Emanuela Corneliusa - utwór muzyki klasycznej z udziałem solistów, chóru i orkiestry Zespołu „Śląsk” pod batutą samego twórcy dzieła – Thomasa Corneliusa, (współpraca nawiązana dzięki stałej obecności podczas Dolnośląskiego Festiwalu Muzycznego w Bardzie Śląskim); spektakle muzyczne „Soft Power” i „Exodus” w wykonaniu artystów baletu Zespołu „Śląsk” - oparte na połączeniu tańca współczesnego i ludowego; a także „Pieśń o Ojczyźnie” (koncert wokalnie-instrumentalny w wykonaniu chóru i orkiestry) i Zespół „Śląsk” dla Niepodległej (koncert galowy

w wykonaniu całego zespołu artystycznego) – programy artystyczne przygotowane z okazji 100-lecia odzyskania Niepodległości przez Polskę, które pielęgnują pamięć o bohaterstwie, ukazujące najbardziej znane i najpiękniejsze pieśni patriotyczne, polskie tańce, które w narodowej tradycji towarzyszą uroczystościom państwowym, wojskowym oraz rocznicom najważniejszych wydarzeń historycznych.

Każda premiera została zaplanowana tak, aby w odpowiednim czasie celebrować uroczystości związane między innymi z 100. rocznicą odzyskania Niepodległości przez Polskę, 500-leciem Kościoła Ewangelickiego w Polsce, czy Rokiem Stanisława Moniuszki. Kolejne premiery zostały zainicjowane w związku z nowoczesnym podejściem do przekazu kultury ludowej z inspiracjami współczesnymi, co przełożyło się na jego atrakcyjność i zwiększenie zainteresowania kulturą. Dzięki temu połączeniu „Śląsk” udowadnia, iż kultury mogą współistnieć, zachowując własne podstawy. Ważnymi premierami są programy artystyczne, które wykorzystują potencjał poszczególnych grup artystycznych: chóru, baletu i orkiestry, w samoistnym ich działaniu lub powiązaniu tak, aby można było w każdym momencie zagospodarować cały zespół artystyczny.

OBCHODY WAŻNYCH ROCZNIC I JUBILEUSZY - PLANY

W kolejnych latach zarządzania Instytucją, oferta koncertowa będzie aktualizowana i analizowana co do trendów, rocznic i jubileuszy, jakie będą się pojawiać w kalendarzach i wydarzeniach ogólnokrajowych.

W 2020 roku przypada 100. rocznica urodzin Karola Wojtyły - Ojca Świętego Jana Pawła II, dlatego Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” ma zamiar uczestniczyć w uroczystościach związanych z tak ważną rocznicą. W repertuarze znajduje się program artystyczny „Santo Subito!”, dedykowany Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II. Jest to kolekcja utworów będących muzyczną ilustracją wędrówki przez życie Papieża Polaka.

Zespół „Śląsk” będzie również kontynuował pracę nad wzmacnianiem tożsamości narodowej społeczeństwa i wychowania w duchu patriotyzmu, poprzez propagowanie programów przygotowanych na 100-lecie odzyskania Niepodległości przez Polskę

(„Pieśń o Ojczyźnie” i „Zespół „Śląsk” dla Niepodległej”) oraz płytę z pieśniami patriotycznymi pt. „Pieśń o Ojczyźnie - Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” na 100-lecie Odzyskania Niepodległości”, aż do 2022 roku. W 2020 roku Zespół „Śląsk” włączy się również w uroczystości organizowane z okazji 100-lecia wybuchu II Powstania Śląskiego. Zespół „Śląsk” będzie realizował projekt „Idą Powstańcy – spektakl muzyczno - taneczny z okazji 100. rocznicy II Powstania Śląskiego”, który otrzymał dofinansowanie w ramach Programu Wieloletniego Niepodległa na lata 2017-2022, ze środków Ministra KiDN. Celem projektu jest utrwalenie postaw patriotycznych i wzmocnienie wiedzy społeczeństwa na temat wydarzeń i postaci historycznych związanych z powstaniami śląskimi. Jeżeli będzie taka potrzeba, Zespół „Śląsk” zaangażuje się również w obchody 100. rocznicy Bitwy Warszawskiej, 610. rocznicy Bitwy pod Grunwaldem, czy innych ważnych rocznic. Co roku Zespół „Śląsk” przyłącza się poprzez koncerty w obchody Dnia Flagi i uchwalenia Konstytucji 3 Maja, dlatego w 2021 roku, kiedy przypada 230. rocznica uchwalenia Konstytucji 3 Maja, również Zespół będzie uczestniczył w tych uroczystościach. W 2021 roku nastąpi kulminacja obchodów 100-lecia Powstań Śląskich oraz 100. rocznica wybuchu III Powstania Śląskiego, dlatego też działania artystyczne będą skupiały się na udziale Zespołu „Śląsk” w uroczystościach związanych z tak ważnymi rocznicami. Kolejny rok - 2022 - to 110. rocznica urodzin Elwiry Kamińskiej, wspaniałej choreograf i pedagog, a przede wszystkim współtwórczyni Zespołu „Śląsk”. W tym roku Zespół „Śląsk” wzmocni działania związane z eksponowaniem i upowszechnieniem dziedzictwa jakie pozostawiła nam Elwira Kamińska. Będzie to kolejny akcent zachowania tradycji i dziedzictwa założycieli Zespołu „Śląsk”, bowiem w 2019 roku obchodzimy Rok Stanisława Hadyny, ogłoszony przez Sejmik Województwa Śląskiego. W 2023 roku, Zespół będzie obchodził swoje siedemdziesięciolecie istnienia. Jubileusz zostanie mocno zaakcentowany poprzez wiele koncertów i przedsięwzięć artystycznych, zarówno w swojej siedzibie, w kraju i za granicą. Podczas mojego dotychczasowego zarządzania Instytucją, obchody 60-lecia i 65-lecia istnienia Zespołu, wyróżniały się wieloma koncertami jubileuszowymi i wydarzeniami artystycznymi, które spotkały się z ogromnym zachwytem i liczną widownią. Warto

podkreślić, iż Zespół bardzo angażuje się we wszelkiego typu uroczystości o charakterze państwowym, wojskowym oraz rocznice najważniejszych wydarzeń historycznych. W 2024 roku przypada 80. rocznica wybuchu Powstania Warszawskiego, a w 2025 roku przypada 1000-lecie powstania Królestwa Polskiego. Mając w swoim repertuarze programy patriotyczne Zespół z całą pewnością podejmie się uczczenia koncertami tych ważnych rocznic. Zarówno w 2022 roku będą planował włączyć się w obchody 80. rocznicy powołania Armii Krajowej.

PROMOCJA KULTURY POLSKIEJ NA ARENIE ŚWIATOWEJ

Pełniąc funkcję Dyrektora Zespołu „Śląsk” zdaję sobie sprawę z tego, jak niezwykle istotna jest promocja kultury narodowej na arenie międzynarodowej, dlatego też animuję wiele zagranicznych tras koncertowych i staram się rozwijać współpracę międzynarodową i poszerzać ją o nowe kontakty – co przekłada się na koncerty zagraniczne.

Właśnie ta praca na arenie światowej zaowocowała od 2011 roku prezentacją sceniczną kultury polskiej: w Monako (2011), w Anglii (2011), w Belgii (2011), na Ukrainie (2011, 2016, 2017, 2018), na Białorusi (2011), w Czechach (2012 – trzykrotnie, 2013 – trzykrotnie, 2017 – dwukrotnie), w Kanadzie (2013 – dwutygodniowa trasa, 2015 – dwutygodniowa trasa), w Stanach Zjednoczonych (2012 – dwutygodniowa trasa, 2013 – dwutygodniowa trasa, 2015 – dwutygodniowa trasa, 2016 – trzytygodniowa trasa, 2017 – trzytygodniowa trasa), w Hiszpanii (2013), we Francji (2012, 2014 – pięcioletniowa trasa, 2018 - trzytygodniowa trasa), we Włoszech (2014), w Niemczech (2012, 2014, 2016, 2018), w Norwegii (2014 - w ramach międzynarodowego projektu „Polsko - norweskie ludowe inspiracje taneczne”), w Japonii (2015 - dwukrotnie), w Austrii (2012, 2015, 2016, 2018), na Litwie (2016), Słowacja – Węgry – Chorwacja (2017 – w ramach międzynarodowego projektu artystycznego „Helokanie Południa...”, w Wielkiej Brytanii (2017), w ramach projektu międzynarodowego „Święto Tańca” na Węgrzech, w Czechach i na Słowacji (2018), Chiny (2018). Udało się w 2019 roku czterokrotnie koncertować w Czechach, podczas 28. Festiwalu Polskiego Związku Kulturalno-

Oświatowego w Trzyńcu, w Piotrowicach – w ramach Roku Stanisława Moniuszki, w ramach Roku Stanisława Hadyny w Bystrzycy i w Mostach koło Jabłonkowa. Ponadto Zespół wystąpił w Wilnie z koncertami w ramach obchodów Roku Stanisława Moniuszki podczas Dni Polonii i Polaków za granicą oraz na 30. rocznicę założenia Związku Polaków na Litwie. Natomiast na przełomie października i listopada 2019 Zespół zrealizował półtoramiesięczną trasę do Japonii w ramach obchodów 100-lecia nawiązania stosunków dyplomatycznych między Polską a Japonią, wystąpił z trzydziestoma koncertami dla ponad osiemdziesięcioletniej publiczności. W grudniu Zespół wyruszył do Stanów Zjednoczonych i Kanady, gdzie podczas trzytygodniowej trasy wystąpi z 20 koncertami. Trasy japońska i amerykańska otrzymały dofinansowanie ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Podczas trwania amerykańskiej trasy koncertowej, grupa baletowa Zespołu „Śląsk” wystąpiła w Knockdown Center na Maspeth w Nowym Jorku, w ramach festiwalu Unsound New York 2019. Artyści zaprezentowali spektakl „Soft Power” w nowatorskiej choreografii Michaiła Zubkova, do muzyki brytyjskiego twórcy muzyki elektronicznej Felicita. 9 grudnia we Francji w ramach 100. rocznicy odnowienia polsko-francuskich stosunków dyplomatycznych, Zespół „Śląsk” miał możliwość zaprezentowania kultury narodowej podczas uroczystego podpisania umowy pomiędzy Województwem Śląskim i regionem Hauts-de-France. W grudniu 2019 roku delegacja artystów Zespół wyruszyła z koncertami w Chinach (dzięki współpracy z Ambasadą Rzeczypospolitej Polskiej w Pekinie).

Planuję również, aby kolejne lata były wzbogacone o zagraniczne koncerty. Najbliższy rok – 2020 – to występy Zespołu „Śląsk” na Ukrainie, w Niemczech i w Chorwacji. W ramach otrzymanych środków finansowych z Programu „Kultura inspirująca” Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, planuję zrealizować dwa projekty artystyczne: „Koncert dwóch narodów”. Warsztaty i koncerty Zespołu "Śląsk" i Gruzińskiego Państwowego Narodowego Zespołu Pieśni i Tańca "Erisioni" w Tbilisi oraz „Taniec natchniony – od folkloru do współczesności” - prezentacja spektaklu baletowego „Exodus” jako nowatorskiego podejścia do promocji kultury polskiej. W 2021 roku będę starał się o dofinansowanie ze środków Ministra Kultury

i Dziedzictwa Narodowego tras koncertowych zagranicznych w Australii, Argentynie i Brazylii.

W kolejnych latach, tak jak od początku mojego zarządzania Instytucją, będą trwały rozmowy i spotkania z kontrahentami zagranicznymi w celu kontynuowania współpracy i kreowania międzynarodowych tras koncertowych. Będę starał się pozyskać nowych partnerów zagranicznych. Jak widać po uzyskanych efektach i koncertach zagranicznych w okresie 2011 – 2019 roku, moje działania są skuteczne, dlatego tą strategię będę kontynuować, aby kultura polska była promowana na arenie światowej i aby Zespół „Śląsk” pozostał Ambasadorem Kultury Polskiej.

WZMOCNIENIE DZIAŁALNOŚCI ARTYSTYCZNEJ

Poziom uczestnictwa w kulturze zależy od oferty i jej odbiorców, dlatego obserwując trendy, Zespół dedykuje odbiorcom ofertę, która znajduje zainteresowanie i sięga po jej rozwój, dopasowując ją do pojawiających się potrzeb społeczeństwa. Dodatkowo sięga po nowe formy przekazu i prezentacji kultury ludowej, trafiając tym samym do wszystkich grup społecznych. W kolejnych latach zamierzam kontynuować swoje działania, aby Zespół nadal pozostawał w doskonałej kondycji. Przez ostatnich 9 lat mojej kadencji ilość koncertów i ich odbiorców utrzymywała się na bardzo wysokim poziomie, dlatego będę dążyć do zachowania tego stanu, a że zainteresowanie Zespołem „Śląsk” nie słabnie – przy dobrej koniunkturze zwiększę wysiłki w celu uzyskania tendencji wzrostowej. Ważnym elementem będzie stała praca nad utrzymaniem wysokiej jakości wykonywanych koncertów, zarówno pod względem artystycznym: muzycznym, tanecznym i chóralnym, jak również wizualnym – scenicznym.

Wzmocnieniem działalności artystycznej będzie promocja i wizerunek Instytucji, współpraca – wspólne projekty artystyczne, dobra organizacja wraz z wykorzystaniem posiadanej infrastruktury, a także ochrona dziedzictwa – pielęgnowanie dorobku Zespołu „Śląsk”, działania upowszechnieniowe, digitalizacja. O tym, napiszę w dalszej części koncepcji.

„ŚLĄSK” DLA CAŁEGO SPOŁECZEŃSTWA

W swoim programowaniu działalności koncertowej i wszelkich projektów artystycznych Zespołu „Śląsk” staram się, aby trafiać do wszystkich grup społecznych. Dlatego swoją ofertę „Śląsk” kieruje do seniorów, rodzin, dzieci i młodzieży, niepełnosprawnych. Zespół w ramach swojej działalności wpisuje się w politykę pro senioralną zarówno poprzez koncerty, jak i działalność edukacyjną. Organizując przedsięwzięcia artystyczne w swojej siedzibie oraz biorąc udział w różnych wydarzeniach, prezentuje kulturę narodową rodzinom. Oprócz sztandarowych programów galowych, które cieszą się uznaniem całej publiczności, są również programy edukacyjne – specjalnie dedykowane dzieciom i młodzieży. Swoją formą zachęcają do aktywnego uczestnictwa poprzez organizowane w trakcie występu konkursy. I tak w Roku Stanisława Hadyny, artyści występowali z koncertami edukacyjnymi przygotowanymi specjalnie dla uczniów szkół hadynowskich współpracujących z Zespołem „Śląsk”. Takie zabiegi są dokonywane, aby lepiej trafiać do poszczególnych odbiorców i krzewić kulturę ludową w odpowiedni sposób, aby utrwalać tożsamość kulturową i zachęcać do wszelkiego kontaktu z nią. Szczególnie istotnym aspektem są starania Zespołu, aby nie ograniczać dostępności dla osób niepełnosprawnych. Wiele uwagi i zaangażowania poświęcam działalności charytatywnej. Dzięki takiemu podejściu, „Śląsk” współpracuje z wieloma instytucjami, które niosą pomoc potrzebującym i niepełnosprawnym. Dobrym przykładem jest stała współpraca z Ośrodkiem Rehabilitacyjno - Edukacyjnym dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Rafała Archaniola w Rusinowicach, gdzie Zespół wielokrotnie koncertuje oraz wspiera podopiecznych Ośrodka z całej Polski organizując warsztaty edukacyjne - artterapeutyczne.

Od czasu powołania na stanowisko dyrektora, Zespół „Śląsk” uczestniczył także w wielu akcjach charytatywnych, z których warto wymienić kilkakrotny udział w ogólnopolskiej akcji „Szlachetna Paczka”, uczestnictwo w akcji „Na niebiesko” w ramach Światowego Dnia Świadomości Autyzmu, czy też koncerty „Serce za serce” Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi. Jeśli tylko pojawia się możliwość, uczestniczymy w różnego typu akcjach społecznych i charytatywnych.

Ciekawymi inicjatywami były m.in.: uroczysta gala wieńcząca akcję charytatywną Programu 1 Polskiego Radia "Choinki Jedyńki – Tajemnice Świąt Bożego Narodzenia" w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie, podczas której zebrane na licytacji środki przeznaczono dla podopiecznych Fundacji Anny Dymnej "Mimo Wszystko" i Fundacji im. Brata Alberta (2016), koncert podczas otwarcia IX Knurowskich Dni Integracji „Bądźmy razem” – dla przełamania barier dla niepełnosprawnych (2017), czy uczestnictwo w akcji „Nie wypada nie pomagać” (2017), w akcji „Twoje TAK ma ZNACZENIE” (Lubliniec - 2018), w specjalnym koncercie podczas podsumowania akcji charytatywnej „Śląskie Dzieciom z Aleppo” (Katowice - 2018), w koncercie charytatywnym "Dobro dla Dobra" dla 16-latki zmagającej się z nowotworem, gdzie dochód ze sprzedaży biletów został przeznaczony na jej leczenie. Organizując wszelkiego typu imprezy plenerowe w siedzibie Zespołu „Śląsk” umożliwiamy i ułatwiamy uczestnictwo w nich osobom niepełnosprawnym czy aranżujemy spotkania artystów z osobami niepełnosprawnymi, szczególnie z dziećmi.

W kolejnych latach kierowania Instytucją, działania artystyczne Zespołu „Śląsk” będą kontynuowane w tym zakresie i nadal skierowane do seniorów, rodzin, dzieci i młodzieży, niepełnosprawnych. Dodatkowym wzmocnieniem tych działań będzie edukacja kulturalna, o czym napiszę w dalszej części koncepcji.

Jak już wcześniej wspomniałem, podbudowaniem zarówno działalności statutowej: artystycznej i impresaryjnej, jak i działalności edukacyjnej i turystyki kulturowej, jest promocja i wizerunek, współpraca oraz organizacja.

WZMACNIANIE TOŻSAMOŚCI NARODOWEJ - PATRIOTYCZNIE

Zdając sobie sprawę z misji jaką wypełnia Zespół „Śląsk”, staram się w szerokim zakresie promować kulturę narodową Polski oraz wzmocniać działania wspomagające wychowanie społeczeństwa w duchu patriotyzmu. Ważnym działaniem w tym zakresie jest inicjowanie przedsięwzięć o charakterze patriotycznym. Podsumowując działania jakie miały miejsce, można wyróżnić m. in.: koncerty z repertuarem pieśni Powstańców Górnos Śląskich pt. "Idą powstańcy" z okazji 90. rocznicy III Powstania

Śląskiego w Warszawie i na Górze Św. Anny (2011), udział w wydarzeniu kulturalnym „Nas w powstaniu nie było” w ramach obchodów Roku Powstań Śląskich i Światowego Zjazdu Ślązaków w Zabrze (2011), koncert podczas uroczystości na Placu Sejmu Śląskiego z okazji 90. rocznicy przyłączenia części Górnego Śląska do Polski (2012), udział w projekcie „Parada Korfantego” z okazji 140. rocznicy urodzin Wojciecha Korfantego (2013), koncerty pieśni Powstańców Warszawskich z okazji 70. rocznicy sformowania Batalionu AK „Zośka” (2013), koncerty z okazji 95. rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości (2013), koncert pieśni powstańczych z okazji 95. rocznicy I Powstania Śląskiego (2014), koncerty z okazji 96. rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości (2014), koncerty z okazji Święta Konstytucji 3 Maja oraz 94. rocznicy wybuchu III Powstania Śląskiego (2015), koncert dla weteranów - Powstańców Warszawskich - żołnierzy batalionów AK „Zośka”, „Parasol” i „Miotła” z okazji Dnia Weterana (2015), koncerty w ramach obchodów Narodowego Święta Niepodległości (2015), koncert pod Patronatem Honorowym Prezydenta RP Andrzeja Dudy z okazji Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych (2016), koncert upamiętniający 95. rocznicę III Powstania Śląskiego (2016), koncert z okazji 1050-lecia Chrztu Polski i powstania Państwa Polskiego (2016), koncert w ramach obchodów 77. rocznicy wybuchu II wojny światowej (2016), koncert pieśni patriotycznych w ramach obchodów Święta Narodowego Trzeciego Maja (2017). Pod koniec 2017 roku zrealizowano nagranie studyjne, a w lutym 2018 roku została wydana płyta CD "Pieśń o Ojczyźnie" - Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny na 100-lecie Odzyskania Niepodległości. Zarówno płyta, jak i nowe programy: „Zespół „Śląsk” dla Niepodległej” oraz „Pieśń o Ojczyźnie” - Zespół „Śląsk” dla Niepodległej, w 100-lecie odzyskania polskiej Niepodległości, są hołdem Zespołu „Śląsk” dla Ojczyzny i tych, którzy na ołtarzu wolności złożyli swoje życie. Dzięki takiemu zaangażowaniu Zespół „Śląsk” włączył się w obchody uroczystości związanych ze 100-leciem odzyskania Niepodległości przez Polskę. W 2018 roku zostały wykonane 33 koncerty patriotyczne, natomiast dodatkowo w ciągu roku kilkadziesiąt programów galowych miało akcent patriotyczny, który był doskonałą lekcją patriotyzmu i budowania

wspólnej więzi społecznej i ducha patriotyzmu. Z najważniejszych koncertów patriotycznych wykonanych w 2018 roku, należy podkreślić koncert w Klubie Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie w hołdzie Żołnierzom Wyklętym, który był dedykowany żołnierzom polskiego podziemia niepodległościowego i antykomunistycznego oraz żołnierzom kontynuującym ich tradycje. Okazją do tego niezwykłego spotkania był przypadający 1 marca Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych” oraz 76. Rocznica Powstania Armii Krajowej, a także 100-lecie Odzyskania Niepodległości. Ponadto należy wyróżnić koncerty patriotyczne z okazji 100-lecia Odzyskania Niepodległości podczas uroczystości Święta Ślązaków w Muzeum Kolekcji Jana Pawła II w Warszawie oraz podczas uroczystości wręczenia Nagród im. Wojciecha Korfantego w Parku Tradycji w Siemianowicach Śląskich, a także podczas wojewódzkich obchodów Święta Flagi w Moszczance i w toruńskim Centrum Kulturalno-Kongresowym Jordanki z okazji 100-lecia Odzyskania Niepodległości, organizowanym przez Rodzinę Radia Maryja. Warto też podkreślić, iż program „Pieśń o Ojczyźnie” – Zespół „Śląsk” dla Niepodległej był prezentowany podczas Dnia Seniora w Koszęcinie czy podczas trzydniowego Święta Edukacji Regionalnej, Dni Otwartych i finału IX edycji Wojewódzkiego Konkursu Edukacja Regionalna w Szkole dla dzieci i młodzieży. W 2018 roku Zespół „Śląsk” brał udział w projekcie „Podróż do wolności”, w ramach którego odbyło się kilka koncertów „Pieśń o Ojczyźnie” – Zespół „Śląsk” dla Niepodległej.

Natomiast w 2019 roku do końca września, Zespół „Śląsk” wykonał kilkanaście koncertów o charakterze patriotycznym z takimi programami jak: Zespół „Śląsk” dla Niepodległej, Okolicznościowy Program Patriotyczny i koncert okolicznościowy z elementami patriotycznymi. Można tu wymienić: koncert z okazji jubileuszu 98. rocznicy urodzin ostatniego żyjącego Cichociemnego – mjr. Aleksandra Tarnawskiego ps. „Upłaz”, koncerty z okazji obchodów Dnia Flagi, Święta Konstytucji 3 Maja i 98. rocznicy wybuchu III Powstania Śląskiego, udział w warszawskim Biało-Czerwonym Korowodzie, udział w akcji „Pociąg do Śląska. Śląsk dla Polski” upamiętniającej 100. rocznicę powstań śląskich organizowanej przez Zarząd Województwa Śląskiego we współpracy z Kancelarią Prezydenta RP

i w korowodzie do Pałacu Prezydenckiego, spotkanie z Prezydentem RP, koncert na Placu Sejmu Śląskiego podczas Pikniku Militarynego zorganizowanego w ramach obchodów 100. rocznicy wybuchu I Powstania Śląskiego, koncert podczas pikniku patriotycznego „Ślascy bohaterowie Polski” w Rybniku w ramach obchodów 100-lecia wybuchu I Powstania Śląskiego, koncert podczas muzyczno-multimedialnego widowiska pt. „Rapsodia Śląska” autorstwa światowej sławy kompozytora, laureata Oscara, Jana A. P. Kaczmarka na Stadionie Śląskim w Chorzowie z okazji setnej rocznicy I Powstania Śląskiego, występ w Piotrowicach k. Karwiny w ramach koncertu „O Mój Śląsku!” dedykowanego 100. rocznicy wybuchu I Powstania Śląskiego, występ na terenie Muzeum Powstań Śląskich w Świętochłowicach podczas Zlotu Rodzin Powstańczych, a także koncert w ramach obchodów 100. rocznicy wybuchu I Powstania Śląskiego w Strumieniu. Program pieśni patriotycznych „Pieśń o Ojczyźnie” wybrzmiał również w Bazylice Jasnogórskiej w Częstochowie, a w Lublińcu w kościele pw. św. Teresy Benedykty od Krzyża odbył się koncert dedykowany obchodzonemu w tym roku jubileuszom: 100-leciu urodzin Stanisława Hadyny, setnej rocznicy wybuchu pierwszego powstania śląskiego, stuleciu odzyskania niepodległości oraz przygotowaniom do przyszłorocznego Roku Jana Pawła II. Chór Zespołu „Śląsk” wzbogacił oprawą wokalną uroczystości odsłonięcia w Warszawie pomnika Wojciecha Korfanteo z udziałem Prezydenta RP Andrzeja Dudy, Premiera Mateusza Morawieckiego, ministrów, parlamentarzystów, posłów do Parlamentu Europejskiego oraz licznej reprezentacji samorządu Województwa Śląskiego z marszałkiem Jakubem Chełstowskim i wojewodą Jarosławem Wierczorkiem na czele. Podczas japońskiej trasy koncertowej, 11 listopada w Święto Niepodległości, Zespół „Śląsk” w 101. rocznicę odzyskania niepodległości wykonali „Mazurka Dąbrowskiego” podczas koncertu w Iichiko Grand Theater w Oita.

Zestawienia działań, które już się odbyły, pokazują jak kształtuje się profil działalności i w jaki sposób Zespół będzie planował aktywność artystyczną w kolejnych latach. Warto zauważyć, iż Instytucja nie jest zamknięta w swojej siedzibie, jak opera, filharmonia czy teatr. Zespół „Śląsk” głównie koncertuje w kraju, w zróżnicowanych lokalizacjach i podczas rozmaitych uroczystości. Codziennie trwają

rozmowy z kontrahentami w zakresie pozyskiwania kolejnych koncertów. Kalendarz artystyczny jest bardzo „żywy” i ruchomy, dlatego też nie sposób podać jednoznacznego planu z konkretnymi datami występów jak to czynią inne instytucje – wystawiając różnego typu sztuki, koncerty w swojej siedzibie. Zaprezentowanie dotychczasowej działalności na konkretnych przykładach ukazuje jak plan Zespołu „Śląsk” będzie się kształtował w kolejnych latach.

DZIAŁALNOŚĆ IMPRESARYJNA – RODZINNE IMPREZY PLENEROWE

Działalność impresaryjna prowadzona przez Zespół „Śląsk”, w jego siedzibie, zyskała odpowiednią renomę i co roku kontynuowane są wydarzenia, które przyciągają wielotysięczną publiczność, są to: Piknik Artystyczny „Święto Śląska”, Piknik Leśno – Łowicki „Cietrzewisko”, Międzynarodowy Konkurs Tradycyjnego Powożenia o Trofeum „Śląska”. W tych przedsięwzięciach artystycznych uczestniczą wszystkie grupy społeczne, bez wykluczenia, całe rodziny, z dziećmi i młodzieżą, seniorzy i osoby niepełnosprawne. Podczas tych wydarzeń siedziba Zespołu „Śląsk” dostosowuje się do profilu imprez, począwszy od organizowanego z okazji powstania Zespołu „Święta Śląska” – wtedy to na pierwszym miejscu jest kultura ludowa, następnie – „Cietrzewisko” – i tu oprócz wydarzeń kulturalnych pojawia się natura i tradycje leśne, a skończywszy na imprezie, która przenosi nas w świat historycznych powozów i konnych zaprzęgów.

Piknik Artystyczny „Święto Śląska”, organizowany jest z okazji rocznicy powstania Zespołu i zakończenia kolejnego sezonu artystycznego, zapewnia wspaniałą zabawę całym rodzinom. Co roku na scenie głównej występuje Zespół „Śląsk”. W programie znajdują się liczne atrakcje dodatkowe i niespodzianki, które tworzą familijny charakter imprezy.

Piknik Leśno - Łowiecki „Cietrzewisko” jest również rodzinną imprezą o wyjątkowym klimacie leśno-kulturalnym, której inspiracją jest piękno przyrody i środowiska naturalnego otaczającego siedzibę Zespołu „Śląsk”. Co roku organizowany jest widowiskowy turniej drwali, który przyciąga tłumy publiczności. Przy okazji tego przedsięwzięcia, Zespół bardzo mocno współpracuje z Gminą

Koszęcin, Regionalną Dyрекcyjã Lasów Państwowych w Katowicach wraz z Nadleśnictwem Koszęcin.

Międzynarodowy Konkurs w Powożeniu Tradycyjnym o Trofeum „Śląska”, zachwyca uczestników swoim niepowtarzalnym klimatem znakomicie wykorzystującym uroki Zespołu Pałacowo - Parkowego w Koszęcinie oraz całej gminy z otaczającymi Koszęcin lasami włącznie. Impreza ma niezwykle walory edukacyjne i promocyjne, a jej charakter znakomicie odpowiada założeniom turystyki kulturowej realizowanej przez Instytucję z coraz lepszym skutkiem. Podczas trwania imprezy, uczestnicy mogą podziwiać zabytkowe powozy, bryczki i karety, wspaniałe konne zaprzęgi oraz historyczne stroje powożących.

Przedstawione powyżej działania impresaryjne, które na stałe wpisały się w kalendarz przedsięwzięć realizowanych przez Instytucję, będą nadal kontynuowane w kolejnych latach. Nie tylko ze względu na duże zainteresowanie uczestników i pozytywny odbiór form wydarzeń oraz obowiązek realizowania wskaźników w ramach trwałości projektu inwestycyjnego „Rewitalizacja Zespołu Pałacowo-Parkowego w Koszęcinie w ramach tworzenia Śląskiego Centrum Edukacji Regionalnej - II i III etap”, ale również dlatego, że możliwości organizacyjne i logistyczne sprzyjają takim działaniom. To ukazuje doskonale, że oprócz koncertów w kraju, za granicã i w siedzibie, oprócz działalności edukacyjnej, organizacja różnorodnej aktywności kulturalnej jest dla Zespołu możliwa w każdym wymiarze.

INNOWATORSKIE PROJEKTY ARTYSTYCZNE – PROMOCJA I WIZERUNEK

Promocja i wizerunek Zespołu „Śląsk” zostały umocnione od momentu zarządzania Instytucją poprzez włączenie się w innowacyjne projekty artystyczne. Upowszechnianie dziedzictwa narodowego to jedno z zadań jakie realizuje Zespół „Śląsk”. Dlatego swoją uwagę poświęcam ciekawym i bardzo medialnym projektom artystycznym, które docierają do szerokiego grona odbiorców, ale swoją formã trafiają do ludzi młodych, dla których kultura ludowa jest wypierana przez współczesne trendy. Wychowanie młodego widza w duchu tradycji kultury polskiej, pełni niezwykle ważną rolę, umacnia społeczeństwo i zapewnia ciągłość w zachowaniu

i pielęgnowaniu dziedzictwa narodowego, a także wspiera proces podtrzymywania wartości kulturowych Polski.

Dlatego też, w kolejnych latach zarządzania Instytucją będę inicjował i realizował ciekawe projekty artystyczne w różnych formach, z zachowaniem estetyki i jakości artystycznej, które będą trafiały do jak największego grona odbiorców, szczególnie do ludzi młodych – którzy w przyszłości będą tworzyć naszą stałą publiczność na koncertach, a być może zwiążą swoją przyszłość z Zespołem „Śląsk” w prezentacji scenicznej. Dla przykładu podam kilka interesujących przedsięwzięć, które spotkały się z ogromnym zainteresowaniem. W 2013 roku przebojową „Karolinką” chór Zespołu zakończył 50. Krajowy Festiwal Polskiej Piosenki w Opolu. Przedstawiciele Zespołu gościli przed kamerami popularnej telewizji śniadaniowej stacji TVN, a także w programie „Cafe Silesia” w TVS. „Śląsk” był jedną z atrakcji wieczoru uroczystej Gali POPlisty RMF FM. W 2014 roku Zespół „Śląsk” ponownie wystąpił w opolskim amfiteatrze podczas 51. Krajowego Festiwalu Polskiej Piosenki, tym razem zaśpiewał z Arturem Andrusiem i Zespołem „Blue Cafe”. Co ciekawe, Zespół „Śląsk” wystąpił również w Studiu Koncertowym Polskiego Radia z okazji 60. urodzin sportowej audycji „Z mikrofonem po boiskach” oraz pojawił się w radiu RMF FM w programie „Fakty z Twojego Miasta”. Zespół „Śląsk” wystąpił na planie filmu pt. „Gwiazdy” w reżyserii Jana Kidawy-Błońskiego, według scenariusza inspirowanego życiem legendy Górnika Zabrze – Jana Banasia, gdzie produkcją zajął się Jarosław Pachowski, w koprodukcji m.in. z Miastem Zabrze. Niezwykle medialnym wydarzeniem w 2016 roku był udział chóru Zespołu „Śląsk” w cyklu „Męskie Granie”, u boku kwartetu Wojciecha Mazolewskiego. Wspólne wykonanie utworu „Karolinka” zapewne na długo zostanie w pamięci słuchaczy, tym bardziej, że z muzykami śpiewało 9 tysięcy osób zgromadzonych tego wieczoru w Żywcu, a relację na żywo na stronie internetowej Męskiego Grania oglądało 365 tysięcy ludzi. Interesującym projektem był "Soft Power" – spektakl zrealizowany w 2016 roku do muzyki brytyjskiego twórcy muzyki elektronicznej Felicity (Dominika Dvoraka), w choreografii Michaiła Zubkova – Kierownika Baletu, zaprezentowany podczas Festiwalu Unsound w Krakowie, następnie w Londynie, gdzie zebrał bardzo wiele pozytywnych recenzji.

Projekt został zrealizowany z krakowską Fundacją Tone - Muzyka i Nowe Formy Sztuki oraz Instytutem Adama Mickiewicza. Łączy on elementy tańca ludowego z tańcem współczesnym i muzyką elektroniczną. Grupa dziesięciu artystów baletu Zespołu „Śląsk” tańczy w rytm hipnotycznych dźwięków w kostiumach z elementami strojów ludowych. Projekt jest dowodem na to, iż w szeregach artystów drzemie niezwykły potencjał i pasja, podejmują się nowatorskich form ukazywania piękna naszej kultury. Projekt „Soft Power” został włączony do programu „Polska 100”, realizowanego w ramach "Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022" Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego koordynowanego przez Instytut Adama Mickiewicza, towarzyszącego setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Spektakl wpisał się w ofertę repertuarową Zespołu „Śląsk”, był również prezentowany w 2019 roku podczas 11. edycji Festiwalu Solidarity Of Arts w Gdańsku, a pod koniec roku artyści wystąpią w Stanach Zjednoczonych. Kolejną ciekawą propozycją jest "Exodus" - spektakl taneczny z 2019 roku do muzyki Wojciecha Kilara, w choreografii Michaiła Zubkowa. Oparty na stylistyce tańca współczesnego i ludowego, z jednoczesnym wykorzystaniem elementów charakterystycznych dla teatru dramatycznego, w tym efektów sztuk wizualnych. Składa się z dwóch części: „Preludium” oraz tytułowego „Exodusu”. Szesnastu tancerzy łączy się w plastyczne obrazy, opowiadające o podróży człowieka przez życie. Projekt jest kolejnym efektem współpracy Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny z Instytutem Adama Mickiewicza, jest częścią koordynowanego programu „Polska 100”, realizowanego w ramach "Programu Wieloletniego NIEPODLEGŁA na lata 2017-2022". Współpraca z innymi artystami rozwija się tak mocno i dobrze, co w efekcie tworzy niezwykle realizacje artystyczne, które spotykają się z wielkim zainteresowaniem, są przy tym bardzo medialne, a to przekłada się na doskonałą promocję Zespołu „Śląsk” i kultury ludowej. Takim przykładem w 2019 roku jest wspólny występ Kwintetu Wojtka Mazolewskiego wraz z chórem Zespołu „Śląsk” podczas ceremonii losowania grup Mistrzostw Świata w Piłce Nożnej do lat 20 oraz wspólny występ chóru Zespołu „Śląsk” z Arturem Rojkiem podczas 25. Gali Fryderyków. Warto również wspomnieć o udziale Zespołu

„Śląsk” w wydarzeniach takich jak: „Roztańczony Śląski” (kilkudziesięciotysięczna publiczność), "Scenozstąpienie" – z występem Zespołu „Śląsk”, Miuosha, Andrzeja Smolika, Radzimira „Jimka” Dębskiego, Narodową Orkiestrą Symfoniczną Polskiego Radia w Katowicach – dla ponad 40-tysięcznej publiczności, czy podczas wielkiego widowiska muzyczno-multimedialnego z okazji 100. rocznicy I Powstania Śląskiego „Rapsodia Śląska” (dla wielotysięcznej widowni), a także podczas finału OFF Festivalu.

Obok sztandarowych koncertów i innowacyjnych projektów artystycznych, widząc wielkie zainteresowanie szerokiego grona widzów, udział w tak dużych i medialnych wydarzeniach będzie kontynuowany. Dostęp do takich przedsięwzięć mają wszystkie grupy społeczne.

ROZWIJANIE WSPÓŁPRACY ARTYSTYCZNEJ

Kultura ludowa czerpie ze źródeł różnych regionów i narodów, niezwykle ważną rolę odgrywa współpraca artystyczna. W podejmowaniu różnych inicjatyw, staram się stale rozwijać współpracę Zespołu „Śląsk” z różnymi instytucjami, niejednokrotnie w ramach wspólnych projektów artystycznych m.in. z: Państwowym Zespołem Ludowym Pieśni i Tańca „Mazowsze” im. Tadeusza Sygietyńskiego, Polskim Zespołem Artystycznym Pieśni i Tańca „Wilia” z Litwy, Zespołem „Strilaringen” z Norwegii, Narodowym Chorwackim Zespołem Pieśni i Tańca "Lado", Słowackim Artystycznym Zespołem Ludowym SLUK, a także z Węgierskim Państwowym Zespołem Ludowym.

W 2014 roku Zespół „Śląsk” otrzymał dofinansowanie ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2009-2014, dzięki czemu zrealizował międzynarodowy projekt edukacyjno - artystyczny: „Polsko – norweskie ludowe inspiracje taneczne”. Zakładał on ścisłą współpracę Zespołu „Śląsk” oraz norweskiego partnera – zespołu ludowego „Strilaringen”, polegającą na wspólnych koncertach i warsztatach artystycznych.

Zespół realizował projekt edukacyjno - artystyczny „Helokanie południa” (zadanie zostało dofinansowane przez MKiDN), na który składały się warsztaty realizowane na

przełomie 2016 i 2017 roku z zespołami partnerskimi na Słowacji, Węgrzech i w Chorwacji oraz trasa koncertowa, która odbyła się w wymienionych krajach jesienią 2017 roku, w wykonaniu tancerzy i solistów chóru Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk”. W projekcie oprócz Zespołu „Śląsk”, brały udział: Słowacki Artystyczny Zespół Ludowy "Sluk", Węgierski Państwowy Zespół Ludowy oraz Narodowy Chorwacki Zespół Pieśni i Tańca "Lado".

W 2018 roku udało się wziąć udział w międzynarodowym projekcie artystycznym „Święto Tańca”, który był częścią międzynarodowego projektu w ramach węgierskiej prezydencji w Grupie Wyszehradzkiej. Jego założeniem było wspieranie i promowanie szeroko pojętej kultury, poprzez współpracę partnerskich zespołów pieśni i tańca z Polski, Czech, Słowacji i Węgier. Patronat nad projektem przypadł w udziale Węgierskiemu Ludowemu Zespołowi Państwowemu, który do współpracy zaprosił Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”, Wojskowy Artystyczny Zespół „Ondrasz” z Republiki Czeskiej i Słowacki Artystyczny Zespół Ludowy SLUK.

Na przykładzie tych projektów artystycznych, można doskonale potwierdzić to, że wymiana międzykulturowa i współpraca, bardzo dobrze wpływają na rozwój kompetencji artystów (którzy mają okazję dopracowywać swój warsztat artystyczny, wymieniać się technikami tańca), ale także na promocję dziedzictwa narodowego. Na obecnym etapie, planowane są różnego typu wspólne przedsięwzięcia, które Zespół „Śląsk” jest w stanie zrealizować po uzyskaniu dofinansowania z programów, które skierowane są na realizację projektów międzynarodowych.

KREOWANIE NOWYCH PROPOZYCJI ARTYSTYCZNYCH – ROZWÓJ ARTYSTYCZNY

Zespół artystyczny stanowią artyści chóru, baletu i orkiestry. Koncerty galowe, które często są prezentowane w ciągu roku, angażują cały skład artystyczny. Koncerty wokalnie-instrumentalne ze względu na to, iż najczęściej odbywają się w kościołach wykonywane są przez solistów, chór i orkiestrę. Dlatego też, jak jest możliwość – proponowane są programy edukacyjne, w których występują soliści i artyści baletu – wszystko po to, aby w pełni wykorzystywać potencjał Zespołu. Tak jak wcześniej

wspomniałem, dodatkowe spektakle baletowe, nowatorsko współgrające z kulturą ludową i tańcem współczesnym, to kolejne rozwiązanie zagospodarowania artystów i dbanie o ich warsztat artystyczny.

Nową propozycją, wykorzystującą zdolności artystów Zespołu „Śląsk” i zapewniającą ich rozwój, jest organizacja cyklu „Koncertów na Zamku”. Wcześniejsza koncepcja polegała na tym, iż do siedziby Zespołu byli zapraszani inni wykonawcy ze swoimi koncertami. Natomiast w związku z tym, że w szczególności artyści orkiestry – oprócz repertuaru zespołowego – swoją pasję rozwijają poszerzając swój zakres muzyczny o różnych kompozytorów i inne aranżacje, zaproponowałem im włączenie się w ten projekt. Artyści bardzo chętnie przyjęli taką propozycję i już we wrześniu 2019 roku odbyły się koncerty w wykonaniu artystów orkiestry lub z ich udziałem: 17 września „Przeboje Muzyki Filmowej” – „Angels Voices”, 30 września „Koncert na dziesięciu strunach” „Diez Cuerdas”, 14 października – koncert zespołu muzyków „Elementum Quartet”, 26 października – koncert Kwintetu Stroikowego, 5 listopada – koncert wybitnej pianistki prof. Lidii Grychtołówny z towarzyszeniem orkiestry Zespołu „Śląsk”, 7 listopada - koncert muzyki amerykańskich kompozytorów - gwiazd jazzu lat trzydziestych XX wieku, w wykonaniu „Manamana Band”, 19 listopada - koncert skrzypcowo-organowy. Planowane są kolejne koncerty.

ZAANGAŻOWANIE ARTYSTÓW – NOWE MOŻLIWOŚCI

Omawiając sprawy artystyczne, należy wspomnieć o problemie z jakim mierzą się instytucje kultury – artystyczne. Z końcem 2008 roku nastąpiła likwidacja przywilejów emerytalnych dla artystów, czego konsekwencją jest starzenie zespołu artystycznego. W przypadku Zespołu „Śląsk”, dotyczy to artystów wykonujących rocznie około 200 koncertów i pokonujących przy tym kilkadziesiąt tysięcy kilometrów. Konsekwencją wprowadzonych zmian jest niepewna i budząca troskę sytuacja obecnie pracujących artystów, ponieważ w miarę upływu lat pracy na scenie, nadmiernie eksploatują narządy ruchu, struny głosowe czy też słuch. Intensywność pracy i bardzo duże zaangażowanie poprzez udział w próbach i koncertach, sprawiają, że już po kilkunastu latach pracy artystycznej rośnie ryzyko kontuzji i trwałego uszkodzenia tych

narządów. W trakcie pracy na scenie, stosowane są stałe działania wspierające ich warunki pracy – zabezpieczona jest opieka fizjoterapeutów, lekarzy ortopedów czy laryngologów, proponowane są zajęcia, które rozciągają i uelastyczniają wszystkie mięśnie ciała, wzmacniają koncentrację i poprawiają kondycję ruchową. Niestety to nie wystarcza, dlatego w momencie schodzenia artystów ze sceny, w miarę możliwości etatowych, wyrażonej przez nich woli oraz ich kompetencji, staram się angażować artystów do pracy w innych działach. W ramach działalności Śląskiego Centrum Edukacji Regionalnej (działu edukacyjnego) powstały nowe projekty edukacji artystycznej, w których biorą udział artyści schodzący ze sceny. Warsztaty artystyczne, które są organizowane przez Zespół „Śląsk”, dają możliwość włączenia się artystów w szkolenie przyszłych pokoleń artystów, szlifowanie potencjału artystycznego młodych artystów, a także podnoszenie swoich kompetencji zawodowych poprzez rozwój. Włączenie się w edukację artystyczną byłych artystów odgrywa ważną rolę, ponieważ kształcenie artystyczne w obecnych czasach jest niezwykle istotne, zwłaszcza kiedy zainteresowanie pracą w instytucjach kultury maleje, między innymi przez utraconą możliwość przejścia na wcześniejszą emeryturę. Młodzi ludzie – artyści, wybierają zawody, które zagwarantują im stabilną przyszłość. Zdają sobie sprawę z tego, że do osiągnięcia wieku emerytalnego, będą musieli wykonywać zawód, który zapewni im nie tylko ich rozwój, ale również pewność pracy. Działalność edukacyjna realizowana przez Instytucję, zaangażowanie byłych artystów, powoduje z jednej strony możliwość ich zagospodarowania, ale także gwarantuje pokazanie ich pasji, wpojenie sympatii do Zespołu, wykorzystanie profesjonalizmu, a z drugiej strony wzmaga zamiłowanie do kultury ludowej i pozwala dzieciom oraz młodzieży rozwijać swoje zainteresowania, co w przyszłości może zaowocować nowymi artystami w szeregach zespołu.

Podczas swojej pracy, artyści zdobywają również wykształcenie na studiach wyższych na innych kierunkach, nie związanych z ich zawodem, dlatego łatwiej jest ich przekwalifikować w zakresie administracyjnym. Podczas mojej kadencji, już kilkoro artystów zeszło ze sceny i zasila szeregi pracowników administracyjnych. Nadal chciałbym kontynuować proces płynnego przekwalifikowania pracowników

artystycznych, którzy jeszcze mogą swoim doświadczeniem i wiedzą wzbogacić działania Instytucji, oczywiście w miarę możliwości etatowych.

OCHRONA I PIELEGNOWANIE DZIEDZICTWA – TRADYCJE I POCZUCIE TOŻSAMOŚCI

Jednym z moich podstawowych założeń funkcjonowania Zespołu we współczesnej przestrzeni kulturowej jest zachowanie tradycji, tożsamości narodowej i regionalnej oraz pielęgnowanie twórczości, jaką pozostawili po sobie założyciele Zespołu „Śląsk”: Stanisław Hadyna i Elwira Kamińska. Wyraźnym kierunkiem w rozwoju Instytucji jest troska zarówno o dziedzictwo historyczne, jak i realizowane z sukcesem łączenie repertuaru obecnego w Zespole od lat 50. ubiegłego wieku, z wymaganiami współczesnego rynku muzycznego. Bazując na bogactwie twórczości Stanisława Hadyny i Elwiry Kamińskiej, w poczuciu szczególnej troski o zachowanie ich dzieł w pamięci kolejnych pokoleń, w swoich działaniach sięgam coraz częściej we współczesnych aranżacjach do historycznych, pierwotnych wykonań. Penetrując nieustannie archiwa, korzystając z oryginalnych zapisów nutowych Stanisława Hadyny i notatek Elwiry Kamińskiej, Zespół powraca na scenie do pierwszych muzycznych i choreograficznych koncepcji, które w ciągu dziesięcioleci uległy niewielkim modyfikacjom. Z okazji jubileuszu setnych urodzin kompozytora, podczas koncertu w bliskiej jego sercu Wiśle (sierpień 2019), wykorzystano np. dawną aranżację przeboju „Gdybym to ja miała” z akompaniamentem harfy. Współcześnie wykonywany ponad 60-letni przebój Zespołu „Śląsk”, zyskał nowe oblicze, przy jednoczesnym, wzruszającym odwołaniu do jego historycznych korzeni. Szacunek wobec przeszłości jest znakiem szczególnym Zespołu „Śląsk”, a wierność formule oryginalnego widowiska scenicznego stworzonego przez jego założycieli blisko 70 lat temu, to także wyznacznik oryginalności i wysokiej jakości artystycznej „Śląska”.

Założony przez prof. Stanisława Hadynę, a dziś noszący jego imię, Zespół „Śląsk” prezentuje zarówno w Polsce, jak i za granicą wielokulturowy folklor śląski – jeden z najbogatszych i najzasobniejszych materiałów pieśniowych w Polsce. Warstwa słowna pieśni ludowej to bogactwo wątków, realiów z życia codziennego, ludzkich

dążeń, emocji i pragnień, a nade wszystko uniwersalnych wartości moralnych. To także skarbnica gwary śląskiej, która jest źródłem cennych informacji o kształtowaniu się naszego języka narodowego. Bogaty folklor ziemi, od której Zespół przyjął nazwę, leży u podstaw działalności programowej „Śląska”. To właśnie on stanowi przede wszystkim o jego oryginalności działania. Sama forma prezentacji Zespołu stworzona przez Stanisława Hadynę i Elwirę Kamińską – monumentalnych widowisk wokalnotanecznych realizowanych na kanwie stylizowanego folkloru – jest unikatem na skalę światową. Trwałość takiej konwencji artystycznej, jej czytelność i uniwersalność – przyczyniły się do wytworzenia ponadregionalnej, a nawet ponadnarodowej marki Instytucji. „Śląsk” stał się jedną z nielicznych polskich instytucji kultury znanych i rozpoznawalnych w świecie. Cechą wyróżniającą dodatkowo Zespół „Śląsk” na globalnym rynku artystycznym jest zachowanie wierności misji, uchronienie wyrazu scenicznego od piętna całkowitej komercjalizacji, pielęgnowanie twórczości pozostawionej przez założycieli Zespołu.

Zespół „Śląsk” jako prężnie działająca instytucja kulturalna odwołująca się do takich wartości jak tradycja i historia - pomaga budować poczucie tożsamości narodowej, wspiera lokalny patriotyzm, wzmacniając poczucie więzi z miejscem, w którym się żyje. Poprzez stałą edukację wzmacnia kadre środowisk twórczych, co pozwala na pełniejsze wykorzystanie istniejącego potencjału kulturalnego i artystycznego. Stanowi to realny czynnik rozwoju regionalnego, wpływający na zwiększenie atrakcyjności regionu dla mieszkańców, inwestorów i turystów.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA I TURYSTYKA KULTUROWA

Działalność edukacyjna i promocja turystyki kulturowej stanowią drugi filar działalności Zespołu „Śląsk”. Te zadania statutowe realizowane są poprzez Śląskie Centrum Edukacji Regionalnej - dział Zespołu „Śląsk”, którego zadaniem są: edukacja artystyczna, działania upowszechniające i promujące wartości kulturowe.

ZAŁOŻENIA I CELE – KIERUNKI ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI EDUKACYJNEJ

Planując działania na kolejne lata zakładam systematyczną pracę nad kreowaniem wizerunku Zespołu „Śląsk” jako instytucji o charakterze narodowym, która poprzez wielkoformatowe działania wykazuje dbałość o kulturę narodową i zachowanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Zamierzam, aby tu gdzie jest to możliwe, następowało tworzenie kompleksowych programów artystycznych i edukacyjnych, których celem będzie tworzenie spójnych ze sobą wydarzeń kreujących nowoczesne podejście do upowszechniania i zachowywania polskiego dziedzictwa narodowego. Niewątpliwym atutem Zespołu „Śląsk” będzie kreatywne podejście do kultury, tak jak to dotychczas staram się realizować i co przekłada się na bardzo dobre efekty nie tylko odbioru, ale również zwiększa udział różnych grup społecznych o różnorodnym zainteresowaniu. W swojej działalności będę poszukiwał nowoczesnych form przekazu z zachowaniem tradycyjnego charakteru kultury ludowej. Na pewno służyć temu będzie bardzo szeroko rozumiana współpraca z wieloma instytucjami i podmiotami działającymi w zakresie edukacji kulturalnej. Zakładam dalszą kontynuację i rozszerzenie swoich działań, aby poszukiwać nowoczesnych rozwiązań dla promocji dziedzictwa kulturowego, zachęcać do aktywnego uprawiania sztuki oraz zachowywania polskiej tradycji narodowej.

Cele strategiczne działalności edukacyjnej i promocji turystyki kulturowej do zrealizowania w latach 2020 – 2025:

1. Tworzenie programów edukacyjnych dla zespołów polonijnych ze szczególnym uwzględnieniem nauki języka polskiego, polskich tradycji, tańców, pieśni i muzyki oraz historii i teraźniejszości Polski.
2. Pozyskiwanie zespołów polonijnych do tworzenia sieci powiązań kulturalnych pomiędzy Polską, a Polonią rozproszoną po całym świecie.
3. Współpraca międzynarodowa nakierowana na wymianę kulturową, prezentowanie polskiej kultury w świecie oraz prezentowanie innych kultur mieszkańcom Polski w celu lepszego zrozumienia wzajemnych podobieństw i różnic kulturowych, religijnych, obyczajowych i politycznych.

4. Rozszerzanie zakresu działalności edukacyjnej Zespołu poprzez współpracę z instytucjami wspierającymi promocję polskiej kultury narodowej.
5. Kreacja młodych artystów – tworzenie przyjaznej atmosfery i warunków do pracy w celu lepszego przygotowania do zawodu oraz edukowania dzieci i młodzieży w zakresie działalności kulturalnej, jako czynnika wspierającego rozwój gospodarczy i polityczny społeczeństwa obywatelskiego.
6. Wzmacnianie pozycji siedziby Zespołu „Śląsk” w Koszęcinie jako ważnego miejsca na mapie turystyki kulturowej Polski.
7. Tworzenie programów oraz wspieranie działań związanych z promocją aktywnego spędzania wolnego czasu dla osób w wieku senioralnym.
8. Rozwój programów wsparcia dla osób niepełnosprawnych nakierowanych na wykorzystanie arteterapii w procesie rehabilitacji oraz trwałego i pełnego uczestnictwa ludzi z niepełnosprawnością w życiu kulturalnym i społecznym.

EDUKACJA DLA SPOŁECZEŃSTWA

Przez swoją działalność edukacyjną, Zespół „Śląsk” dociera do różnych grup wiekowych koncentrując się na rozwijaniu i kształtowaniu umiejętności oraz rozbudzaniu wrażliwości na piękno kultury narodowej mającej swoje źródła w folklorze. Służy rozwijaniu i kształtowaniu świadomości społeczeństwa, edukacji dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie zagadnień regionalizmu, kultury i sztuki.

WYKORZYSTANIE ZASOBÓW

Korzystając z bogactwa materiałów źródłowych, dorobku artystycznego Zespołu „Śląsk”, profesjonalnych pedagogów, artystów Zespołu „Śląsk” i doskonale przygotowanej infrastruktury Instytucja prowadzi bardzo szeroką i kompleksową działalność edukacyjną i związaną z turystyką kulturową.

ZACHOWANIE DZIEDZICTWA

Działalność edukacyjna Zespołu „Śląsk” została wpisana w misję krzewienia kultury ludowej i narodowej przez założyciela Zespołu Stanisława Hadyne. Zespół

„Śląsk” od zarania swego istnienia, oprócz tworzenia spektakli scenicznych, głęboko czerpiących ze źródeł kultury ludowej i narodowej, miał również za zadanie pielęgnowanie tego dziedzictwa, zachowywanie i przybliżanie go najmłodszym mieszkańcom Polski. Stąd wśród wielu programów artystycznych, które prezentował Zespół na scenie znalazły się również programy edukacyjne, zawierające treści szczególnie bliskie procesowi edukacyjnemu i wychowawczemu. Również siedziba Zespołu od wielu już lat służyła prowadzeniu takiej działalności. Odbywające się konferencje, sympozja naukowe, a czasami nawet zwyczajne lekcje przybliżały naszą narodową kulturę wielu odbiorcom, począwszy od tych najmłodszych, a skończywszy na środowiskach akademickich i naukowych.

OFERTA EDUKACYJNA I PROMOCJI TURYSTYKI KULTUROWEJ

W bogatej ofercie działalności znajdują się m.in. warsztaty artystyczne - taneczne, wokalne, etnograficzne, plastyczne, wizażu, dykcji i ruchu scenicznego, koncerty i programy edukacyjne, szkoły artystyczne, konkursy, festiwale, wycieczki, konferencje, sympozja, szkolenia i wystawy. Dział edukacyjny udostępnia zwiedzającym siedzibę Zespołu „Śląsk”, bogate zbiory kostiumów scenicznych, rekwizytów i instrumentów muzycznych. Dobrze przygotowane sale - widowiskowa, baletowe i konferencyjne - wyposażone w sprzęt multimedialny, wygodna baza noclegowa w zabytkowym pałacu oraz doskonała obsługa gastronomiczna pozwalają na organizację różnorodnych przedsięwzięć. Zespół „Śląsk” poprzez działalność edukacyjną i z zakresu turystyki kulturowej mocno angażuje się w promocję dziedzictwa kulturowego i bogactwa przyrodniczego współpracując w wieloma instytucjami o różnym profilu działalności. Posiadając takie zaplecze logistyczne wraz z obsługą, będę wykorzystywał możliwości artystyczne, edukacyjne i turystyczne realizując w dalszej perspektywie zadania statutowe w siedzibie Instytucji.

Zadania te będę realizować głównie poprzez stworzenie swoistej mapy drogowej projektów priorytetowych, które będą wypełniane poszczególnymi wydarzeniami o charakterze publicznym, dla grup czy też w indywidualnym odniesieniu.

KONTYNUOWANE I NOWE FORMY DZIAŁALNOŚCI
ŚLĄSKIEGO CENTRUM EDUKACJI REGIONALNEJ

Centrum choreografii polskich tańców narodowych

WSPÓŁPRACA I ROZWÓJ ARTYSTYCZNY

Projekt zakładający identyfikację siedziby Zespołu „Śląsk” jako miejsca wymiany doświadczeń, tworzenia platform komunikacji pomiędzy artystami i pedagogami, wymyślenia nowych koncepcji artystycznych, szeroko rozumianej współpracy pomiędzy różnymi podmiotami zajmującymi się polskimi tańcami narodowymi. Szczególne miejsce w tych działaniach znajdują zespoły polonijne, które powinny stać się jednym z głównych beneficjentów tych przedsięwzięć. Do realizacji powyższych celów będą służyły następujące działania:

❖ ***Warsztaty instruktorskie***

Zespół „Śląsk” rozpoczął w roku 2014 cykl trzydniowych warsztatów z tańca ludowego. Warsztaty są odpowiedzią na potrzebę poznania, zachowania i przekazywania kolejnym pokoleniom autentycznych form tańca ludowego. Skierowane są do instruktorów tańca ludowego, tancerzy, osób prowadzących zabawy ludowe. Prowadzącymi warsztaty są specjaliści od tańców danego regionu oraz przedstawiciele lokalnego środowiska wiejskiego. Zajęcia odbywają się przy akompaniamencie muzyki wykonywanej na żywo. Uczestnicy warsztatów poznają autentyczne formy tańca, wraz ze zwyczajami tanecznymi panującymi w danym regionie. Jednym z elementów nauki jest praktyczne wykorzystanie kroków tanecznych pod kątem prowadzenia zabaw tanecznych, wykorzystania kroków do improwizacji tanecznej. Celem warsztatów jest także umożliwienie tym, którzy opracowują folklor taneczny poznanie jego form autentycznych wraz z charakterystycznym stylem wykonawczym. Warsztaty mają charakter interdyscyplinarny. Oprócz zajęć z tańca uczestnicy biorą udział w zajęciach z innych dziedzin sztuki ludowej danego regionu. Przygotowane są dla nich warsztaty śpiewu lub rękodzieła. Warsztaty są też okazją do integracji środowiska zajmującego się kulturą ludową, wiejską.

❖ *Letnia Szkoła Artystyczna*

Wykłady i zajęcia w Letniej Szkole Artystycznej są kierowane do odbiorców w kraju jak i za granicą. Szczególnie polecane są osobom, które pragną doskonalić swój warsztat lub wstąpić na profesjonalną drogę w tych dziedzinach sztuki. Wszystkie zajęcia są prowadzone przez znakomitych pedagogów.

Cykl LSA składa się z następujących po sobie wydarzeń, w różnej kolejności chronologicznej w różnych latach:

➤ *Warsztaty Polskich Tańców Ludowych i Narodowych – Szkoła Mistrzów Tańców Polskich*

Warsztaty są rozbudowaną wersją Warsztatów Instruktorskich, które wykorzystując okres wakacyjny pozwalają na pogłębioną analizę realizowanych podczas krótkich zjazdów weekendowych zagadnień dotyczących pracy z zespołami artystycznymi. Wakacyjna formuła pozwala na uczestnictwo zainteresowanych instruktorów nie tylko z Polski, ale również z zagranicy. Warsztaty Polskich Tańców Ludowych i Narodowych są kontynuacją prowadzonego od kilku lat programu podnoszenia kwalifikacji instruktorów, tancerzy i osób, pasjonujących się tańcami narodowymi i ludowymi.

➤ *Międzynarodowa Letnia Szkoła Tańca Współczesnego*

W ciągu 14 lat historii Międzynarodowej Letniej Szkoły Tańca Współczesnego w Koszęcinie - zgodnie z założeniami jej twórców, choreografów: Katarzyny Skawińskiej (choreograf i pedagog tańca współczesnego, założycielka Teatru Tańca DF, prezes Stowarzyszenia Teatr Tańca DF) i Michaiła Zubkova (choreograf i pedagog tańca współczesnego, kierownik baletu Zespołu „Śląsk” i kierownik artystyczny Międzynarodowej Letniej Szkoły Tańca Współczesnego) - w pełni ukształtował się jej autorski program i unikatowa forma. Szkoła osiągnęła charakter elitarny.

W czasie intensywnego, dwutygodniowego planu warsztatów proponowane są różnorodne gatunki tańca, techniki wspomagające i wykłady. Zajęcia prowadzą wysokiej klasy pedagodzy z kraju i zagranicy.

Pedagodzy tańca współczesnego reprezentują najnowsze kierunki i techniki tańca, których znajomość jest wymagana na rynku tanecznym Europy i świata. Warsztaty są skierowane przede wszystkim do tancerzy zawodowych i uczniów ostatnich klas szkół baletowych. Tradycją Międzynarodowej Letniej Szkoły Tańca Współczesnego jest także specjalnie utworzona grupa amatorów tańca z odrębnie przygotowanym programem.

Integracja dwóch różnych środowisk o tych samych zainteresowaniach, stwarza niepowtarzalny klimat koszęcińskich spotkań z tańcem. Zwieńczeniem Międzynarodowej Letniej Szkoły Tańca Współczesnego jest Koncert Finałowy jej uczestników.

➤ *Warsztaty Polskich Tańców Ludowych i Narodowych dla zespołów polonijnych i artystycznych*

Warsztaty Polskich Tańców Ludowych i Narodowych w tej formule są skierowane do zespołów artystycznych, a zwłaszcza polonijnych, które działają poza granicami kraju. Istotą warsztatów jest możliwość przyjazdu do Koszęcina całych grup tanecznych i wokalnych, które w okresie letnim odwiedzają liczne, odbywające się w Polsce festiwale i przeglądy skierowane właśnie dla nich. Celem tych spotkań będzie promocja polskiej kultury i tożsamości narodowej wśród dzieci i młodzieży na stałe mieszkających w różnych zakątkach świata. Szczególnie ważnym aspektem tych warsztatów jest również praca z instruktorami polonijnymi, którzy mają utrudniony kontakt z najnowszymi trendami nauczania polskich tańców ludowych i narodowych. Istotą warsztatów będzie praca nad nowym repertuarem, wspomaganie i korekta repertuaru wykonywanego przez Zespół oraz przygotowanie koncertu bądź spektaklu, który później będzie prezentowany na scenach festiwalowych. Warsztaty w Koszęcinie będą niejako suplementem pobytu zespołów polonijnych w kraju przodków, który ma wyposażyć młodych artystów w środki niezbędne do realizacji misji krzewienia kultury polskiej w świecie.

❖ ***Ogólnopolski Przegląd Twórczości Młodych Choreografów Polskich Tańców Narodowych i Ludowych.***

Przedmiotem prezentacji przeglądowych będą choreografie różnych form ruchu i technik tańca - miniatury taneczne, czyli prezentacje taneczne posiadające treść, ale nie tak rozbudowaną jak inscenizacja, z wykorzystaniem jednej lub kilku technik tanecznych z obowiązkiem wykorzystania folkloru tanecznego - polskich tańców narodowych lub regionalnych. Młodzi twórcy korzystający z polskiego folkloru tanecznego łącząc go z innymi technikami tanecznymi będą przedstawiać harmonię między wyobraźnią poetycką, a pracą choreotechniczną. Nowatorstwem tych kompozycji będą koncepcje formy - czasu i kolorytu. Przedsięwzięcie będzie realizowane przy współpracy z Instytutem Muzyki i Tańca w Warszawie oraz Polską Sekcją CIOFF.

Cel imprezy:

- integracja środowiska tanecznego,
- stworzenie możliwości zaprezentowania talentu młodych choreografów,
- stworzenie płaszczyzny przenikania i współdziałania różnych form i technik tanecznych,
- wymiana pomysłów i doświadczeń w zakresie pracy z zespołami tanecznymi,
- rozwijanie wrażliwości estetycznej młodzieży poprzez bezpośredni kontakt z tańcem i muzyką,
- stworzenie możliwości rozładowania, pozytywnej energii twórców i wykonawców,
- wspólna zabawa i nawiązanie nowych kontaktów.

❖ ***Ogólnopolski Festiwal Polskich Tańców Narodowych dla Uczniów Ogólnokształcących Szkół Baletowych***

Organizatorami Festiwalu są: Ogólnokształcąca Szkoła Baletowa im. Feliksa Parnella w Łodzi oraz Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny w Koszęcinie. Ogólnopolski Festiwal Polskich Tańców Narodowych ma zasięg ogólnopolski i przeznaczony jest dla uczniów klas III do VIII ogólnokształcących szkół baletowych.

Festiwal ma na celu:

- propagowanie polskiej, ludowej kultury tanecznej, polskich tańców narodowych oraz twórczości wybitnych polskich kompozytorów nawiązujących do polskiego folkloru,
- rozwijanie i promowanie osiągnięć szczególnie uzdolnionych uczniów,
- umożliwienie nauczycielom zaprezentowania osiągnięć w zakresie nauczania tańca i stworzenie możliwości ich porównania,

Festiwal ma za zadanie:

- rozwijanie uzdolnień i promowanie osiągnięć artystycznych uczniów,
- ocenę prezentacji tanecznych uczniów,
- wymianę doświadczeń pedagogicznych,
- aktywizację pracy uczniów i pedagogów,
- zapoznanie uczestników Festiwalu z działalnością artystyczną Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny w Koszęcinie.

❖ ***Konferencje tematyczne***

Organizowane będą w Koszęcinie konferencje, które zostaną poświęcone tematyce związanej z tańcem, pedagogiką tańca, kondycją działających w kraju i zagranicą zespołów folklorystycznych, współpracy szkół baletowych, promocji twórczości itd.

❖ ***Studia Podyplomowe Pedagogiki Tańca na Uniwersytecie im. Jana Długosza w Częstochowie***

Uniwersytet im. Jana Długosza w Częstochowie we współpracy z Zespołem Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny, przygotowuje się do uruchomienia nowego kierunku studiów podyplomowych – Pedagogiki Tańca. W roku akademickim 2019/2020 zajęcia poprowadzą pedagodzy obu instytucji oraz zaproszeni do współpracy specjaliści. Studenci będą korzystać m.in. z infrastruktury dostępnej w siedzibie Zespołu „Śląsk”: sal dydaktycznych, ćwiczeniowych oraz koncertowych. Nauka potrwa trzy semestry i zakończy ją koncert dyplomowy.

Celem, zarówno uczelni jak i Zespołu „Śląsk”, jest praktyczne i teoretyczne kształcenie pedagogów w różnych kierunkach i technikach tanecznych, przygotowanie pedagogów do pracy w placówkach oświatowych różnych szczebli, podnoszenie kwalifikacji zawodowych tancerzy w dziedzinie pedagogiki tańca oraz stworzenie spójnego systemu edukacji pedagogicznej ze specjalistycznym kształceniem fizycznym, kulturalnym i artystycznym. Wysoki poziom kształcenia zapewnią pracownicy Uniwersytetu im. Jana Długosza w Częstochowie, pedagodzy i instruktorzy Zespołu „Śląsk” oraz wykładowcy i instruktorzy zewnątrzni, będący specjalistami w swojej dziedzinie, reprezentujący odpowiednie doświadczenie praktyczno-zawodowe. W programie studiów, obok historii i metodyki tańca klasycznego, współczesnego, narodowego, charakterystycznego i ludowego, znajdą się także zajęcia m.in. z emisji głosu, fizjologii wysiłku fizycznego, anatomii funkcjonalnej, biomechaniki, odnowy biologicznej z elementami fizjoterapii i wiele innych. Do współpracy przy tworzeniu programu zaproszono m.in. Jana Łosakiewicza - wiceprzewodniczącego Polskiej Sekcji CIOFF. W ramach studiów ich uczestnicy będą także zobowiązani do zaliczenia 30 godzin praktyk psychologiczno-pedagogicznych oraz 120 godzin praktyk dydaktycznych w szkole. Aby uzyskać dyplom, oprócz egzaminów i zaliczeń przewidzianych planem studiów, będą musieli pozytywnie zaliczyć przygotowanie i wystawienie koncertu dyplomowego, który ma stanowić oryginalne, autorskie dzieło uczestników studiów.

Programy i koncerty edukacyjne

WSPÓŁPRACA, ROZWÓJ I KSZTAŁCENIE

DZIAŁANIA UPOWSZECHNIENIOWE I EDUKACYJNE,

PIELĘGNOWANIE DOROBKU

❖ *Koncerty edukacyjne*

Na bazie doświadczeń w zakresie działalności edukacyjnej, w latach poprzednich przygotowano specjalny koncert edukacyjny adresowany do dzieci i młodzieży szkół podstawowych, gimnazjalnych i licealnych. Koncert jest sceniczną podróżą

po Polsce, podczas której widz poznaje barwne stroje, muzykę, tańce oraz piosenki charakterystyczne dla poszczególnych regionów kraju. Formuła koncertu stanowi doskonałe połączenie wiadomości z zakresu historii, literatury, muzyki i plastyki. Atrakcyjność przekazu przykuwa uwagę nawet najmłodszych widzów, którzy aktywnie uczestniczą w wydarzeniu. Koncert jest wzbogacony o animacje, gry i konkursy.

W kolejnych latach Zespół „Śląsk” wprowadzi połączenie koncertu z programem edukacyjnym, którego wynikiem będzie kilkowymiarowy produkt możliwy do prezentacji w całym kraju. Nowatorskie podejście tego rozwiązania będzie polegało na wcześniejszym przygotowaniu najmłodszych widzów, którzy aktywnie włączą się w koncert. Program zakłada odbycie cyklu warsztatów w szkołach i przedszkolach, prezentacji strojów, nauki piosenek i tańców, zapoznania z repertuarem Zespołu. Finalnym efektem kilkudniowych spotkań będzie udział w koncercie edukacyjnym, który stanowi swoiste zwieńczenie prowadzonych działań edukacyjnych. Ważnym elementem jest również pozyskiwanie do współpracy samorządów lokalnych, które muszą wspierać finansowo i organizacyjnie działania Zespołu „Śląsk”, stąd duży nacisk zostanie położony na działania marketingowe i promocyjne ukazujące nieprzecenione wartości płynące ze współpracy z Zespołem.

❖ ***Edukacja Regionalna***

Kolejną formą wspierania inicjatyw edukacyjnych w zakresie edukacji regionalnej będzie podejmowana współpraca z wyższymi uczelniami w celu przygotowywania wspólnych projektów edukacyjnych dla studentów, podnoszenia kwalifikacji naukowych pracowników Zespołu „Śląsk” oraz tworzenia nowoczesnych programów nauczania edukacji regionalnej w oparciu o zachowany niematerialny dorobek „Śląska”. Modelowym przykładem współpracy jest Porozumienie z Uniwersytetem Śląskim, na mocy którego zajęcia na studiach śląsko-znawczych prowadzą pedagodzy Zespołu, a grupy zagraniczne przybywające do Koszęcina korzystają z możliwości nauki podstaw języka polskiego realizowanej przez wykwalifikowaną kadrę dydaktyczną uczelni.

W ramach działań upowszechniających wiedzę z zakresu edukacji regionalnej Zespół „Śląsk” planuje również przygotowanie profesjonalnej ekspozycji kostiumów scenicznych w pomieszczeniach pałacowych, a także wprowadzenie do oferty edukacyjnej zagadnienia z zakresu teatru obrzędowego. Celem głównym projektu „Teatr Obrzędowy” będzie propagowanie dziedzictwa kulturowego wśród dzieci, młodzieży i dorosłych. Poprzez realizację projektu Zespół „Śląsk” chciałby przedłużyć żywotność kultury ludowej regionu. Dobrem wspólnym, które będzie pielęgnowane w ramach projektu jest integracja międzypokoleniowa – poprzez udział osób w różnym wieku, osadzonych w tradycji własnego regionu czy subregionu. Wykonawstwo projektu będzie spełniać kryteria autentyczności, co dotyczy: obrzędowości, muzyki, śpiewu i tańca z zachowaniem odpowiednich konwencji gatunkowych i regionalnych manier wykonawczych, skupiając się na konkretnym obrzędzie-widowisku obrzędowym. W ramach projektu zostanie zorganizowany cykl zajęć z zakresu nauki pieśni ludowych, tańców i podziału ról w oparciu o scenariusz realizowanego widowiska obrzędowego. Zajęcia teatralne będą obejmowały elementarne zadania aktorskie - począwszy od prostych etiud do autorskiego scenariusza. W sferze planów związanych z pozyskaniem funduszy europejskich leży koncepcja działań związanych z ochroną dorobku materialnego poprzez stworzenie cyklu jarmarków tradycyjnych wyrobów ludowych i rękodzielniczych.

Kreowanie artystów

DOSKONALENIE I WSPIERANIE POTENCJAŁU ARTYSTYCZNEGO

Poprzez wiele działań o charakterze edukacyjnym w kolejnych latach będę starał się promować twórczość dzieci i młodzieży w celu profesjonalizacji ich działań w sektorze artystycznym. Wykorzystując przy tym profesjonalne podejście do procesu dydaktycznego, korzystanie z bogatych doświadczeń pedagogów Zespołu, doskonałej infrastruktury i współpracując z uznanymi autorytetami, Zespół „Śląsk” będzie tworzył widowiska, spektakle i koncerty oparte na autorskich pomysłach i kompozycjach. Realizując to założenie, będę wykorzystywał następujące działania:

❖ ***Wokalno - Baletowe Ognisko Artystyczne im. Elwiry Kamińskiej***

Oferta grupowych warsztatów w zakresie nauki śpiewu i tańca spotkała się w latach poprzednich z dużym zainteresowaniem i skupiła uzdolnione dzieci pragnące rozwijać swoje predyspozycje w wybranym kierunku. Oferta stanowi alternatywę dla złożonego i wielopredmiotowego programu nauczania w szkołach muzycznych i baletowych, jednocześnie jest ciekawą propozycją wstępnego kształcenia dziecka w kierunku muzycznym. Kadre pedagogiczną stanowią pedagodzy Zespołu „Śląsk” i pedagodzy Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej im. Ludomira Różyckiego w Bytomiu.

❖ ***Master Class - warsztaty dla uczniów oraz absolwentów szkół baletowych i muzycznych***

Projekt zakłada prowadzenie warsztatów mistrzowskich dla uczniów oraz absolwentów państwowych i prywatnych szkół artystycznych. W ramach zadania planuje się warsztaty w zakresie baletu klasycznego i tańca współczesnego oraz tańca charakterystycznego i tańców narodowych. Poszerzona formuła realizowanych w Koszęcinie od kilku lat spotkań młodych artystów z uznanymi pedagogami z całego świata pozwala na obserwację poziomu uczniów, ich zainteresowań tanecznych oraz tworzenia możliwości dalszego rozwoju. W latach kolejnych planuję rozszerzenie warsztatów Master Class o dodatkowy tydzień zajęć, które będą się odbywać w siedzibie Ogólnokształcącej Szkoły Baletowej w Gdańsku. Stworzy to możliwość udziału większej liczby dzieci i młodzieży w projekcie oraz wyjście z propozycją współpracy do krajów nadbałtyckich i północnych Niemiec.

❖ ***Wspieranie reorientacji zawodowej pracowników artystycznych***

Jak już wcześniej wspomniałem, ważnym aspektem jest reorientacja zawodowa pracowników artystycznych i w tym też pomaga prowadzenie działalności edukacyjnej. Odbywa się to poprzez wdrażanie przygotowanego programu reorientacji zawodowej, który jest oparty na tworzeniu nowych miejsc pracy w Instytucji poprzez długofalową politykę poszukiwania nowych kierunków rozwoju artystycznego i edukacyjnego oraz prowadzenie kompleksowej

działalności wspomagania pracowników w podejmowaniu studiów licencjackich i magisterskich na różnych kierunkach, wydziałach i uczelniach w celu pogłębiania kompetencji zawodowych.

W latach 2013 - 2019 siedmiu pracowników działu artystycznego po zakończeniu kariery scenicznej kontynuuje pracę jako pedagodzy. Zakładam, aby w latach 2020 - 2025 kolejne osoby przekwalifikowały się zawodowo i rozpoczęły pracę w charakterze instruktorów, pedagogów czy przewodników wycieczek.

Planuję również organizację w Koszęcinie międzynarodowej konferencji dyrektorów i kierowników szkół baletowych oraz szkolnictwa wyższego o profilu tanecznym. Będzie to spotkanie osób zaangażowanych zawodowo w kształcenie tancerzy oraz osób świata tzw. show biznesu oraz kreatorów trendów w tańcu, jak również wybitnych tancerzy oraz mecenasów sztuki. Celem spotkania ma być pomoc młodemu tancerzowi w kształtowaniu kariery oraz stworzenie platformy umożliwiającej skuteczną wymianę pomiędzy ośrodkami sztuk, a ośrodkami edukacji.

Rozwój turystyki kulturowej

ROZWÓJ I WZMACNIANIE AKTYWNEGO UCZESTNICTWA W KULTURZE, TWORZENIE PODSTAW I WYKORZYSTANIE INFRASTRUKTURY

W kolejnych latach będę kontynuował działania skierowane na rozwój turystyki kulturowej poprzez:

- ❖ tworzenie nowych programów ofertowych dla grup zorganizowanych w oparciu o możliwości merytoryczne oraz zwiększoną ilość miejsc noclegowych,
- ❖ promocję działalności artystycznej, edukacyjnej i turystycznej, ze szczególnym uwzględnieniem koncertów i programów edukacyjnych,
- ❖ organizację imprez promujących turystykę kulturową (weekendów relaksacyjnych połączonych z warsztatami tanecznymi dla seniorów, rajdów, zawodów i programów w oparciu o współpracę z Polskim Stowarzyszeniem Nordic Walking, rowerowych i pieszych),

- ❖ aktywny udział w kampaniach oraz targach promujących dziedzictwo kulturowe regionu,
- ❖ współpracę z innymi podmiotami zajmującymi się turystyką kulturową na terenie Województwa Śląskiego (Śląska Organizacja Turystyczna, Szlak Zabytków Techniki, muzea i instytucje kultury itp.),
- ❖ udział w ogólnopolskich akcjach promocyjnych („Polska zobacz więcej”, „Weekend za pół ceny”, „Europejskie Dni Dziedzictwa” itp.)

Współpraca Międzynarodowa

WSPÓŁPRACA I WYMIANA KULTURALNA, WYKORZYSTANIE POTENCJAŁU INSTYTUCJI

Bardzo ważnym kierunkiem, który będzie rozwijany w latach następnych jest szeroko rozumiana współpraca międzynarodowa. Na bazie licznych doświadczeń z lat ubiegłych Zespół w swojej działalności edukacyjnej będzie koncentrował się na poszukiwaniu wspólnego języka kultury, który tworzy podstawę do budowania nowoczesnego społeczeństwa obywatelskiego, otwartego na świat i innych ludzi. Promocji takich działań będą służyć między innymi:

❖ ***Międzynarodowy Festiwal folklorystyczny „Silesia”***

Organizowany w Koszęcinie festiwal folklorystyczny jest nowatorskim pomysłem kreatywnego podejścia do kultury narodowej i ludowej. Przenikające się wzajemnie wpływy różnych kultur mogą stanowić bardzo ciekawy materiał do wykorzystania przez choreografów, kompozytorów i pedagogów na co dzień pracujących z zespołami folklorystycznymi. Projekt zakłada zaproszenie do siedziby zawodowego Zespołu „Śląsk”, pięciu zespołów amatorskich z różnych stron świata, prezentujących zróżnicowany folklor rodzimy, ale wyróżniający się pewnymi cechami wspólnymi, swoistymi dla każdorazowej edycji festiwalu. Pośrednio zadaniem festiwalu jest dotarcie do młodego pokolenia (zarówno do uczestników, jaki i do widzów – odbiorców), aby namówić ich do aktywnego uczestnictwa w przekazywaniu i odbiorze polskiej tradycji muzycznej i tanecznej,

polskiego obyczaju i zwyczaju. Poprzez takie działania, znajdując cechy wspólne, ale również różnice kulturowe, chcemy zachęcić społeczeństwo, a zwłaszcza młode pokolenie do korzystania z dorobku własnego dziedzictwa kulturowego – a w szczególności własnej kultury niematerialnej. Poprzez organizację tego typu imprezy Zespół „Śląsk” chciałby, aby nie tylko upowszechnić kulturę narodową w kraju, w swojej siedzibie, ale także nawiązywać współpracę i realizować wspólne projekty międzynarodowe za granicą.

CEL IMPREZY:

- integracja międzynarodowego środowiska folklorystycznego,
- stworzenie płaszczyzny przenikania i współdziałania różnych form i technik pracy, wymiana pomysłów i doświadczeń w zakresie pracy z zespołami folklorystycznymi,
- rozwijanie wrażliwości estetycznej młodzieży poprzez bezpośredni kontakt z folklorem,
- stworzenie możliwości rozładowania pozytywnej energii twórców i wykonawców, wspólna zabawa i nawiązanie nowych kontaktów,
- współpraca w ramach CIOFF.

ZAŁOŻENIA:

Festiwal będzie się odbywał rokrocznie w siedzibie Zespołu „Śląsk” w Koszęcinie na przełomie sierpnia i września na rozpoczęcie kolejnego sezonu artystycznego Zespołu. Wykorzystując doskonałą infrastrukturę - pokoje gościnne, sale ćwiczeń, własny transport oraz własną kuchnię, a także profesjonalne przygotowanie organizacyjne oraz dobrą kadrę dydaktyczną - w Koszęcinie będą się spotykać zespoły folklorystyczne pochodzące z różnych stron świata. Wyłonieniem zespołów w ciągu roku poprzedzającego każdorazową edycję festiwalu będzie się zajmował kierownik artystyczny festiwalu we współpracy z polskim oddziałem CIOFF-u oraz biurem organizacyjnym imprezy. Zadaniem kierownika artystycznego będzie przygotowanie wizji każdorazowej edycji festiwalu, przygotowanie planu pracy oraz rozpoznanie i zaproszenie poszczególnych zespołów do współpracy. Nowatorskim podejściem do zagadnienia festiwalu

folklorystycznego będzie zmiana dotychczasowych akcentów skierowanych na występy i prezentację rodzimego folkloru na rzecz pracy warsztatowej oraz tworzenie wspólnego widowiska/spektaklu opartego na pewnych wspólnych korzeniach kulturowych zdiagnozowanych na etapie kwalifikacji.

Każdorazowo – podczas trwania festiwalu – zespół uczestniczący będzie gospodarzem jednego konkretnego dnia, podczas którego pedagodzy danego zespołu będą uczyli innych uczestników, prezentowana będzie kultura danego kraju lub regionu, kuchnia oraz zwyczaje i obrzędy. Zwieńczeniem dnia będzie przygotowany krótki koncert prezentujący dorobek danego podmiotu, biorącego udział w festiwalu.

Poza tym, wszyscy uczestnicy festiwalu, pod okiem kierownika artystycznego będą realizowali wspólne zajęcia, których celem będzie przygotowanie widowiska według stworzonego wcześniej scenariusza. Spektakl/widowisko, które będzie efektem końcowym festiwalu zaprezentowane zostanie na profesjonalnej scenie w jednym z miast aglomeracji śląskiej – współpracującym z festiwalem.

❖ ***Pobyty zespołów polonijnych.***

W kolejnych latach planowane są przyjazdy zespołów polonijnych z całego świata. Będą one miały na celu przybliżenie tradycyjnych wartości Polakom - mieszkańcom innych krajów, potomkom emigrantów oraz osób, które opuściły Polskę z powodów ekonomicznych. Istotnym aspektem jest przybliżanie rodzimej kultury w kontekście zjawisk globalizacyjnych i makrokulturowych. Misją Zespołu pozostaje zachowanie i przekazanie piękna polskich pieśni, tańców oraz obrzędów, które bezpośrednio wynikają z charakteru i specyfiki mieszkańców Polski.

Założeniem pobytów zespołów polonijnych będzie rozbudowany program zajęć, począwszy od nauki języka polskiego, który niejednokrotnie dla wielu jest językiem obcym, poprzez naukę polskich pieśni, tańców i obrzędów, organizowanie wycieczek po najważniejszych miejscach Polski. Każdorazowo celem takiego pobytu będzie nie tylko konkretna wiedza wyniesiona z pobytu

w Koszęcinie, ale przede wszystkim promocja Polski jako ojczyzny oraz zaszczepienie w młodym człowieku identyfikacji z rodzimą tradycją.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA I PROMOCJA TURYSTYKI KULTUROWEJ JAKO WAŻNY ELEMENT W KULTURZE NARODOWEJ

Prowadzone działania edukacyjne, które realizuje Zespół „Śląsk” – poprzez dział Śląskie Centrum Edukacji Regionalnej, w ramach programowej działalności doskonalą wiedzę dzieci, młodzieży i nauczycieli o bogactwach artystycznych Regionu, wspiera działania na rzecz seniorów i turystyki kulturowej.

Śląskie Centrum Edukacji Regionalnej zajmuje się promocją dorobku Zespołu „Śląsk” poprzez działania edukacyjne i stwarzanie warunków żywego kontaktu z regionalnym dorobkiem kulturowym. Działalność edukacyjna ciągle się rozwija, a świadczą o tym liczne warsztaty artystyczne, wycieczki edukacyjne, konferencje i szkolenia, konkursy, festiwale i przeglądy, wydarzenia edukacyjne i turystyczne.

Idea edukacji w Zespole „Śląsk” opiera się na założeniach, że doskonalenie się człowieka jest procesem stałym i ciągłym, dotyczącym wszystkich. Wszelkie projekty są skierowane do różnych grup wiekowych (dzieci i młodzieży, dorosłych i seniorów), z uwzględnieniem różnych środowisk (przedszkolaków, uczniów, studentów, osób pracujących, emerytów, osób niepełnosprawnych) i predyspozycji (grupy początkujące, zaawansowane czy też profesjonaliści). Zespół „Śląsk” stara się w nowoczesny sposób prowadzić swoje działania, jednocześnie dbając o zachowanie tradycji i dziedzictwa kulturowego. Ważną grupą w tym procesie edukacji stanowią ludzie młodzi, z którymi Instytucja nawiązuje bezpośredni kontakt i trwałe relacje, umożliwiając aktywny udział w wydarzeniach kulturalnych czy warsztatach artystycznych, stwarzając możliwości rozwijania talentów i pasji uczestników. Taka koncepcja prowadzenia działań edukacyjnych zwiększa możliwość rozwoju przyszłych artystów czy miłośników kultury ludowej.

Programując coroczną działalność edukacyjną i promocję turystyki kulturowej, staram się utrzymywać odpowiedni poziom realizacji, i tak Zespół „Śląsk” zrealizował: w 2011 roku – 806 działań dla 53 371 osób, w 2012 roku – 1 161 działań dla 75 848 osób, w 2013 roku – 1 415 działań dla 51 911 osób, w 2014 roku – 1 372

działania dla 55 320 osób, w 2015 roku – 2 047 działań dla 45 662 osób, w 2016 roku – 1 924 działania dla 44 699 osób, w 2017 roku – 2 115 działań dla 49 226 uczestników, w 2018 roku – 1 923 działania dla 44 076 osób, natomiast w 2019 roku – 2 244 działań dla 50 999 osób. Z tym, że w latach 2011 – 2012 uwzględnione zostały również działania/koncerty w ramach imprez plenerowych innych wykonawców (stąd przy mniejszej ilości działań, większa ilość uczestników), natomiast w pozostałych latach, te koncerty są ujmowane w innych statystykach.

Wśród podejmowanej działalności edukacyjnej, wyróżnić można coroczną organizację: Letniej Szkoły Artystycznej (nauka tańców narodowych i ludowych, tańca współczesnego oraz warsztaty wokalne), Przeglądu Piosenki Dziecięcej im. Adolfa Dygacza „Śląskie Śpiewanie”, Dnia Seniora, Święta Teatru w Zespole „Śląsk”, Międzynarodowego Festiwalu Folklorystycznego „Silesia”, Święta Edukacji Regionalnej, projektu edukacyjnego „Roztańczymy...” (warsztaty artystyczne wokально–taneczne), Dnia Pamięci Stanisława Hadyny, Dnia Elwiry Kamińskiej, Artystycznego Ogniska Wokalno – Baletowego im. E. Kamińskiej, Dni otwartych w Zespole „Śląsk”, projektu „Razem dla Seniorów”, Ogólnopolskiego Festiwalu Polskich Tańców Narodowych dla szkół baletowych. Warto również wspomnieć o włączeniu się do zainicjowanej przez Prezydenta RP akcji Narodowego Czytania, które jest kontynuowane co roku, czy w Europejskie Dni Dziedzictwa w Zespole "Śląsk".

Oprócz stałych działań, w ciągu roku realizowane są warsztaty artystyczne, konferencje i sympozja, różnego rodzaju wydarzenia, a to wszystko wzbogacane jest zwiedzaniem siedziby Zespołu „Śląsk”. Warsztaty artystyczne i edukacyjne prowadzone są przez artystów i pedagogów Zespołu „Śląsk” z zakresu: tańców narodowych (polonez, mazur, kujawiak, oberek, krakowiak), tańców ludowych i zabaw śląskich (trojak, owczarek, gołębek, grozik), ruchu scenicznego, teatralno – dykcyjnego, etnograficzno – plastycznego i wokalnego. Siedziba Zespołu „Śląsk” jest również doskonałym miejscem na firmowe szkolenia, konferencje, kongresy i sympozja oraz pobyty integracyjne. W zależności od potrzeb Zespół dysponuje nowoczesnym wyposażeniem sal konferencyjnych oraz zapewnia fachową obsługę.

Do dyspozycji oprócz sal konferencyjnych o łącznej powierzchni 450 m² dla 400 osób, w tym kilka mniejszych sal z przeznaczeniem szkoleniowo - warsztatowym mieszczących od kilku do kilkudziesięciu osób, posiada bazę noclegową i gwarantuje obsługę gastronomiczną. Organizowane są również spotkania przedstawicieli instytucji zajmujących się edukacją, następuje wymiana doświadczeń, określana jest wspólna polityka edukacyjna w zakresie artystycznym, wyznaczane są wspólne zadania i przedsięwzięcia. W ciągu roku turystyka kulturowa jest realizowana również poprzez zwiedzanie siedziby Zespołu „Śląsk”, indywidualnie bądź w zgłoszonych grupach. W ramach wycieczki uczestnicy zapoznają się z historią Zespołu „Śląsk”, odbywa się projekcja filmu – fragmentu zarejestrowanego koncertu Zespołu „Śląsk” z programem pt. „A to Polska właśnie”, zwiedzają zabytkowe wnętrza pałacowe, w których prezentowane są pamiątki, nagrody, plakaty oraz archiwalne zdjęcia, mają okazję zobaczyć kostiumy sceniczne z możliwością ich przymierzenia, zwiedzają dawną kaplicę pałacową z możliwością wejścia na taras widokowy, a także w ramach czasu wolnego mogą pospacerować po zabytkowym parku. Ponadto rozwija się współpraca ze szkołami artystycznymi i nie tylko, celem jest zachęcanie dzieci i młodzieży do czynnego zaangażowania się w projekty edukacyjne. Organizowane są również w ciągu roku dni otwarte, podczas których oprócz zwiedzania siedziby, realizowane są warsztaty artystyczne, wejście na próbę zespołu artystycznego, czy też koncerty.

Działalność edukacyjna i z zakresu turystyki kulturowej jest dedykowana wszystkim grupom społecznym. Dzięki temu wzmacniana jest promocja Zespołu „Śląsk”, upowszechniany jest dorobek Instytucji i pielęgnowane jest dziedzictwo kulturowe. Ponadto następuje rozwój społeczeństwa w zakresie artystycznym, zwiększa się czynne uczestnictwo w kulturze i zainteresowanie kulturą ludową i narodową. Proponowane inicjatywy w szczególności stwarzają możliwości rozwoju dla młodych pasjonatów sztuki artystycznej, co ma za zadanie stworzenie potencjału twórczości w artystach.

Zarządzając Zespołem „Śląsk”, wypełniam założenia statutowe Instytucji wraz z powierzoną jej misją, realizując priorytetowo działalność artystyczną, impresaryjną i edukacji kulturalnej wraz z turystyką kulturową. Dlatego też moja koncepcja opiera się na dwóch filarach podstawowej działalności Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny. Przy tak wielkoformatowym obszarze działania, bazując na różnych polach wraz z potężną infrastrukturą techniczną, staram się działać kompleksowo zapewniając stabilność funkcjonowania całej instytucji. Wzmocnieniem tych dwóch filarów, o których już wspominałem analizując poszczególną działalność, są: promocja i wizerunek, współpraca, organizacja, ochrona dziedzictwa oraz infrastruktura. W tej części omówię te kwestie, które wcześniej nie były poruszane, ale są ważne w funkcjonowaniu Zespołu „Śląsk”, ponieważ stanowią jasny i czytelny przekaz dla przyszłego rozwoju Instytucji.

PROMOCJA I WIZERUNEK – DZIAŁANIA PROMOCYJNE I PROPAGOWANIE DOROBKU

Zespół „Śląsk” zajmuje się szeroko rozumianą popularyzacją polskiego dziedzictwa narodowego, w myśl tego stanowi on narodowe dobro kultury. Wysokiej klasy sceniczne utrwalanie świetności kultury materialnej i duchowej jest ideą przewodnią Instytucji. Patrząc na dzisiejsze podejście do zainteresowania kulturą, bardzo ważnym działaniem jest bezustanne wzmocnianie roli Zespołu „Śląsk” jako instytucji promującej kulturę ludową i narodową. Dysponując ogromnym potencjałem bardzo silnie wyróżnia się w polskiej kulturze narodowej, a kumulując niezwykłą różnorodność wynikającą z bogatej historii i tradycji, stwarza niesamowite możliwości promocji Polski, nie tylko w kraju, ale również na arenie międzynarodowej. Zespół „Śląsk” co roku prezentuje polską kulturę na ponad dwustu koncertach w kraju, zarówno w największych i najbardziej prestiżowych salach koncertowych, jak i podczas imprez plenerowych, a także – co warto podkreślić – dociera do społeczeństwa w miejscowościach położonych z dala od centrów kulturalnych. Dokonania Zespołu „Śląsk” są szczególnie cenne w dziedzinie promocji kultury

polskiej na niwie zagranicznej. Właśnie dlatego, stał się on jednym z najważniejszych ambasadorów polskiej kultury.

Zespół „Śląsk” jest wyjątkową instytucją kultury, która od 1953 roku tworzy widowiska koncertowe o szczególnym znaczeniu dla kultury narodowej, dlatego też jego miejsce i rola w kulturze polskiej jest mocno zakorzeniona, świadczą o tym różnorodne programy w repertuarze Zespołu, które najpełniej prezentują dorobek polskiego dziedzictwa kulturowego. Swoje dziedzictwo wyciąga z bogatego folkloru ziemi śląskiej, jednak oprócz swojej śląskiej oryginalności, Zespół prezentuje też folklor większości regionów Polski. W swoim repertuarze posiada także tańce narodowe, pieśni i utwory wokalne i chóralne głównie kompozytorów polskich, ale i światowych. Formuła Zespołu i jego prezentacji scenicznej jest niewątpliwie unikatem na skalę światową, tam gdzie się pojawia, „Śląsk” jest swoistą perełką, która jest wierna misji wyznaczonej na początku. Zespół spełnia bardzo ważną rolę w odniesieniu do kultury śląskiej, ponieważ buduje poczucie tożsamości regionalnej i wzmacnia więzi społeczeństwa z regionem śląskim, w którym ma swoją siedzibę. Stała edukacja przekłada się na rozwój kształcenia artystycznego, wzmacnia kadre środowisk twórczych, co pozwala na pełniejsze wykorzystanie istniejącego potencjału kulturalnego i artystycznego. Takie działania wpływają na zwiększanie atrakcyjności regionu dla mieszkańców, inwestorów i turystów, co przyczynia się do rozwoju regionalnego Województwa Śląskiego.

Mając na uwadze wszystkie powyższe wartości jakie prezentuje Zespół, a zwłaszcza popularyzowanie kultury narodowej w regionie, kraju i za granicą, ważną rolę odgrywa odpowiednia promocja. W 2011 roku nastąpiła zmiana w strukturze organizacyjnej i został utworzony Dział Marketingu, Promocji i Reklamy. Dzięki takiej zmianie i przy wykorzystaniu wielorakich narzędzi promocyjnych, działalność statutowa Instytucji jest mocno eksponowana. Przy obecnej komercjalizacji i panujących trendach muzycznych, trafienie do szerokiego grona odbiorców i przebicie się na rynek muzyczny jest bardzo trudne, dlatego też działania promocyjne Zespołu zostały zintensyfikowane i wykorzystywane są różne formy promocji. Podstawowym kanałem informacji w dzisiejszych czasach jest Internet. W ciągu tych

kilku lat została zmieniona strona internetowa Zespołu, jednak przy tak szybko zmieniających się wymaganiach i nowoczesnych technologiach, w tym wymagana dostępność do urządzeń mobilnych, zainicjowałem stworzenie nowej strony internetowej. Łatwy i czytelny przekaz, nowoczesne narzędzia systemowe, przyjazna szata graficzna, jakość i funkcjonalność, a także dostępność dla osób słabowidzących to tylko niektóre zmiany. Nowa strona internetowa zapewni dostosowanie do obecnych trendów promocyjnych, a także wzmocni propagowanie działalności Instytucji. Oprócz strony internetowej, staram się, aby Zespół „Śląsk” był obecny w innych mediach społecznościowych, m.in.: na portalu społecznościowym Facebook, Instagram, Twitter. Najpopularniejszym kanałem informacji jest portal społecznościowy Facebook. Informacje jakie publikuje tam Zespół „Śląsk” mają bardzo szeroki zasięg, a jak zauważamy aktywność wśród obserwujących jest duża. Wykorzystując taką dostępność w Internecie, aby uskutecznić promocję kultury narodowej, na bieżąco opracowywane są krótkie filmiki promujące wydarzenia, projekty i koncerty. Co roku powstają tysiące zdjęć, kilkaset relacji, kilkadziesiąt projektów graficznych, wzmocniony został także udział w różnych programach telewizyjnych i radiowych, a to tylko niektóre narzędzia wykorzystywane na co dzień, służące upowszechnianiu kultury ludowej. Dokumentowanie koncertów, edukacji i wszelkich działań prowadzonych przez Zespół „Śląsk”, jest niezwykle istotne również w zakresie archiwizacji i zachowania dorobku kulturalnego dla przyszłych pokoleń oraz dla zapisu historycznego kultury narodowej. Te wszystkie założenia mają bardzo dobry wydźwięk, dlatego będą kontynuowane w następnych latach. Wszelkie akcje medialne, które nie tylko spotkały się z pozytywnymi opiniami, ale trafiły do szerokiego grona odbiorców, zostały przedstawione wcześniej w innowacyjnych projektach artystycznych. Patrząc na aktywność w mediach, zwiększonej ilości widzów, pozyskiwanie nowych kontrahentów czy bardzo dobre reakcje, udało się stworzyć dobrze funkcjonujące ogniwo, dzięki któremu wizerunek i rola Zespołu „Śląsk” zostały mocno spotęgowane i podbudowane.

Dbając o ochronę i popularyzację kultury ludowej oraz upowszechnianie dorobku artystycznego Zespołu, w okresie swojego zarządzania Instytucją doprowadziłem do

wydania: Pieśni dla dzieci i młodzieży ze zbiorów prof. Adolfa Dygacza (2011), filmu DVD „W pogoni za wiosną – filmowy portret Stanisława Hadyny” (2012), płyty CD z kolędami niemieckimi (2013), płyty DVD z koncertem „A to Polska właśnie” (2013), filmu DVD „Tylko Taniec - Portret Filmowy Elwiry Kamińskiej” (2014), filmu DVD „Wesele na Górnym Śląsku” (2014), płyty CD „Solus Christus” (2016), płyty CD „The Best of BURSZTYNOWA KOLEKCJA” (2017), płyty analogowej z okazji 65-go Jubileuszu Zespołu (2017), płyty CD „Pieśń o Ojczyźnie” – Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny na 100-lecie Odzyskania Niepodległości (2018), płyty CD „Stanisław Moniuszko Litanie Ostrobramskie” – Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny z okazji 200-lecia urodzin Stanisława Moniuszki (2019), reedycja płyty CD „IDĄ POWSTAŃCY – Pieśni Powstańców Górnos Śląskich” (2019), płyty CD „STANISŁAW HADYNA” – Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny z okazji 100 – lecia urodzin (2019), reedycja płyty DVD z koncertem „A to Polska właśnie” (2019), płyty DVD Zespołu „Śląsk” (2019). Niezmiernie cieszy fakt powstania filmów o założycielach Zespołu, dwóch utalentowanych osobowościach, które stworzyły solidny fundament ambasadora kultury polskiej. Utrwalony na płycie DVD koncert „A to Polska właśnie”, również jest perełką wśród wydawnictw zespołowych, ponieważ ukazuje bogactwo prezentowanych strojów ludowych oraz zachęca do poznania pieśni, tańców ludowych i narodowych, znajdujących się w repertuarze Zespołu. Poprzez wygodny i nowoczesny nośnik jakim jest płyta DVD, stanowi on również źródło kontaktu publiczności, również polonijnej, umożliwiające dostęp do twórczości Zespołu „Śląsk”. Zamierzam w kolejnych latach nie tylko zrealizować reedycje płyt muzycznych, które na co dzień cieszą się zainteresowaniem, ale również takie, które będą dokumentować działalność w zakresie artystycznym Zespołu „Śląsk”. Chciałbym ponowić wydawnictwo „W pogoni za wiosną” Stanisława Hadyny, które stanowi osobistą refleksję autora na temat tworzenia i początków istnienia Zespołu „Śląsk”.

Planuję w kolejnych latach dalsze, intensywne prace związane z docieraniem do coraz szerszego grona odbiorców, poprzez działania promocyjne. Na bieżąco będą powstawały różnego rodzaju foldery z ofertą artystyczną i edukacyjną, dzięki którym

jest szansa dotrzeć do większej grupy zainteresowanych działaniami Instytucji. W swoich założeniach nieustannie staram się zwiększać ilość wydarzeń kulturalnych o znaczeniu ogólnopolskim, a nawet o zasięgu międzynarodowym. Jak wiadomo, Zespół jest silnie związany z Regionem Śląskim, nie tylko przez to gdzie ma swoją siedzibę, ale poprzez tradycję, nazwę, swojego założyciela oraz rozpoznawalność w tym obszarze, dlatego właśnie najwięcej koncertuje w województwie śląskim. Jednak posiadając w swoim repertuarze pieśni i tańce z innych regionów Polski, w swoich działaniach dbam o to, aby realizować koncerty w innych województwach dużych miastach, a nawet miejscowościach z trudnym dostępem do kultury. Podejmowane kroki bardzo skutecznie przekładają się na docieranie z koncertami na rynek ogólnopolski, co widać po realizowanych planach koncertowych.

Patrząc na szeroką i wielkoformatową działalność Zespołu „Śląsk”, na koncerty w siedzibie, kraju i za granicą, działania impresaryjne, edukację i turystykę kulturową, umacniany jest wizerunek „Śląska” i Regionu Śląskiego jako obszarów opartych na wielowiekowej tradycji kulturowej oraz dysponujących bogatą i atrakcyjną ofertą kulturalną, realizowaną poprzez nowoczesną infrastrukturę w tym zakresie.

WYPRACOWANA MARKA AMBASADORA KULTURY NARODOWEJ

Potwierdzeniem prężnie rozwijającej się na wielu płaszczyznach instytucji kultury, jaką jest Zespół „Śląsk” są liczne nagrody i wyróżnienia uzyskane w latach 2011 – 2019:

- 2011 - „Fundusze na medal” - Plebiscyt czytelników „Dziennika Zachodniego” - Projekt inwestycyjny „Rewitalizacji zespołu pałacowo - parkowego w Koszęcinie w ramach tworzenia Śląskiego Centrum Edukacji Regionalnej - II i III etap”, okazał się bezkonkurencyjny w głosowaniu czytelników, nie tylko w kategorii „Kultura”, gdzie byliśmy nominowani. Nasza inwestycja okazała się także najlepiej ocenianą spośród wszystkich w Województwie Śląskim,
- 2011 - Cieszyński Kwiat Przyjaźni - nagroda za wieloletnią współpracę i wspieranie działalności Szpitala Śląskiego w Cieszynie,

- 2011 - Złota Płyta za album „Albośmy to jacy tacy”,
- 2011 - „Purpurowe Serce” - za wspieranie działalności Stowarzyszenia Purpurowe Serce,
- 2011 - Dyplom Marszałka Województwa Śląskiego za Zasługi dla Rozwoju Turystyki,
- 2012 - Ryngraf подарowany przez Prezydenta RP - w uznaniu niepowtarzalnego wkładu w krzewienie polskiego dziedzictwa kulturowego,
- 2012 - Nagroda Specjalna Katowickiej Izby Rzemieślniczej oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości dla „Największego Ambasadora Śląkości”,
- 2012 - Godło „Gwiazda Spichlerza” przyznawane przez Fundację Lokalnej Grupy Działania „Spichlerz Górnego Śląska” - wyróżniono działalność Śląskiego Centrum Edukacji Regionalnej,
- 2012 - Śląski Zarząd Ligi Obrony Kraju uhonorował Zespół „Śląsk” medalem za zasługi dla Ligi Obrony Kraju,
- 2012 - tytuł Przyjaciela Telewizji Katowice,
- 2012 - certyfikat Częstochowskiej Organizacji Turystycznej dla Śląskiego Centrum Edukacji Regionalnej w kategorii: produkt turystyczny,
- 2013 - nagroda Śląskiego Związku Gmin i Powiatów - z okazji Jubileuszu 60-lecia w uznaniu wielkich zasług,
- 2013 - „TOTUS Specjalny 2013” – Katolicki Nobel – Nagroda Rady Fundacji Episkopatu Polski „Dzieło Nowego Tysiąclecia” za całokształt osiągnięć w dziedzinie kultury w roku 60. rocznicy działalności artystycznej, a w szczególności za propagowanie osoby i nauczania Ojca Świętego Jana Pawła II,
- 2013 - Certyfikat "Euro-Partner" dla najlepszej instytucji kultury w Polsce,
- 2013 - Śląska Nagroda im. Juliusza Ligonia „za twórczy wkład w rozwój kultury polskiej”,
- 2013 - ZASP - okolicznościowa pamiątka dla Zespołu „Śląsk” z okazji Jubileuszu 60-lecia i w dowód uznania wspaniałości dokonań artystycznych w skali

międzynarodowej,

- 2014 - Polska Organizacja Turystyczna przyznała zespołowi pałacowo - parkowemu w Koszęcinie wyróżnienie w prestiżowym konkursie „Na najlepszy produkt turystyczny” w Polsce,
- 2014 - Godło Honorowe "TERAZ POLSKA",
- 2015 - Order Świętego Stanisława - I klasa,
- 2015 - I miejsce w Ogólnopolskim Konkursie Otwartym MODERNIZACJA ROKU 2014,
- 2015 - Tytuł Modernizacja Roku 2014,
- 2015 - Nagroda Europejskiego Klubu Biznesu Polska „Bene Meritus”,
- 2015 - Dobrze Zasłużony dla Zespołu „Śląsk”,
- 2015 - Odznaka Zasłużony dla Politechniki Śląskiej,
- 2015 - Honorowy Ślązak Roku 2015,
- 2016 - Jurajski Produkt Roku 2015,
- 2016 - Medal Mater Verbi Tygodnika Katolickiego "Niedziela",
- 2016 - Tytuł "Mecenas Kreatywnej Edukacji Regionalnej" przyznany przez Zarząd Związku Górnośląskiego,
- 2016 - Nagroda w kategorii "PARTNER" z okazji 25-lecia Fundacji Rozwoju Kardiologii im. prof. Zbigniew Religi,
- 2016 - Złote Logo Polska przyznane przez Polską Organizację Turystyczną,
- 2017 - Statuetka "Sukces Śląska Roku 2017",
- 2017 - Tytuł "Optymistyczna Firma Roku 2017",
- 2017 - Nagroda „Śląski Szmaragd”,
- 2018 - Statuetka "Super Sukces Roku 2018",
- 2018 - Statuetka okolicznościowa z okazji 100-lecia ZASP dla Zespołu „Śląsk” z okazji 65-lecia,
- 2018 - Wyróżnienie w konkursie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego "Zabytek Zadbany",

- 2018 - Terpsychora – nagroda Sekcji Tańca i Baletu Związku Artystów Scen Polskich,
- 2018 - Statuetka „Turysta 2018” – Nagroda Festiwalu Filmów Turystycznych i Korporacyjnych FilmAT,
- 2018 - Wyróżnienie Narodowego Instytutu Dziedzictwa w uznaniu za zaangażowanie w organizację 26. edycji Europejskich Dni Dziedzictwa w Polsce „Niepodległa dla Wszystkich”,
- 2019 - Platynowy Medal im. Jana Kilińskiego za zasługi dla Rzemiosła Polskiego,
- 2019 - Złota Odznaka „Za zasługi w krzewieniu polskości na Litwie”,
- 2019 - Medal „Zasłużony dla Śląskiego Oddziału Straży Granicznej im. nadkom. Józefa Bocheńskiego w Raciborzu”,
- 2019 - Statuetka „Kamrat Ślōnskij Gōdki”,
- 2019 - „Gwiazda Łowicko”,
- 2019 - „Skrzydła św. Rafała Archanioła” – nagroda przyznana przez Ośrodek Rehabilitacyjny pw. św. Rafała Archanioła w Rusinowicach.

WSPÓŁPRACA

Analizując swoją działalność od 2011 roku cieszę się, że została rozwinięta bardzo mocno współpraca z wieloma podmiotami i to w szerokim zakresie. Dzięki temu, przełożyło się to na realizację wielu projektów artystycznych, na pozyskanie nowych partnerów, a także wpłynęło to na wszechstronną promocję działalności Zespołu „Śląsk”. Takie działania nadal będą kontynuowane, ponieważ ich efekty są wymierne.

Przykładem dobrej współpracy są wspólne, artystyczne projekty krajowe i zagraniczne z innymi zespołami: Państwowym Zespołem Ludowym Pieśni i Tańca „Mazowsze” im. Tadeusza Sygietyńskiego, Polskim Zespołem Artystycznym Pieśni i Tańca „Wilia” z Litwy, Zespołem „Strilaringen” z Norwegii, Narodowym Chorwackim Zespołem Pieśni i Tańca "Lado", Słowackim Artystycznym Zespołem Ludowym SLUK, a także z Węgierskim Państwowym Zespołem Ludowym. Te projekty po krótkce były omówione we wcześniejszej części koncepcji. Nawiązana współpraca między innymi z Instytutem Polskim w Tokio, przyniosła w szczególności

trasy koncertowe do Japonii, a także wizyty ich przedstawicieli w siedzibie Zespołu. Dzięki owocnemu współdziałaniu, realizowana jest japońska trasa koncertowa przez 1,5 miesiąca w 2019 roku. Dodatkowo trasy koncertowe po Stanach Zjednoczonych i Kanadzie na stałe wpisały się w promocję polskiej kultury za Oceanem. Zespół często gości również w krajach Unii Europejskiej.

Niezwykle ciekawą i bardzo owocną jest współpraca z innymi artystami, co w rezultacie przekłada się na realizowanie innowatorskich projektów artystycznych, cieszących się wielkim zainteresowaniem, nie tylko widzów, ale również mediów. Te inicjatywy zostały omówione wcześniej.

Ponadto dzięki stałemu uczestnictwu w światowych targach artystycznych, między innymi w Stanach Zjednoczonych i Niemczech, nawiązywane są nowe kontakty, których efektami są trasy koncertowe zagraniczne. Oprócz zagranicznych targów, Zespół „Śląsk” bierze udział w krajowych targach turystycznych, dzięki członkostwu w Śląskiej Organizacji Turystycznej i stałej z nią współpracy. Pozyskując nowe kontakty z całej Polski w branży turystycznej, zwiększa się pozytywny wydźwięk działalności artystycznej i edukacyjnej, które są mocno związane z turystyką kulturową. Jest to także bezcenne źródło szeroko pojętej promocji Instytucji Kultury Samorządu Województwa Śląskiego. Międzynarodowe targi turystyczne odbywają się w dużych miastach: Katowicach, Warszawie, Łodzi, Wrocławiu, Poznaniu i Częstochowie. Oprócz stanowiska promocyjnego Instytucji, uczestnicy targów i firmy wystawiające swoje produkty, mają okazję poznać kulturę narodową dzięki krótki występom artystycznym.

Warto też podkreślić, że poza wzmożoną promocją kultury narodowej w kraju poza jego granicami, do siedziby Zespołu „Śląsk” przyjeżdża coraz więcej grup zagranicznych gości. Dzięki nawiązywaniu współpracy międzynarodowej w dziedzinie kultury, Zespół staje się centrum międzynarodowych wydarzeń kulturalnych

i artystycznych - co pośrednio wzmacnia także tożsamość regionalną. Prowadzona jest szeroko rozumiana współpraca z wieloma instytucjami i podmiotami działającymi na niwie sztuki, mediów, edukacji i kultury. Wiele działań artystycznych i edukacyjnych

jest programowane przy współpracy między innymi z: Instytutem Muzyki i Tańca w Warszawie, Instytutem Adama Mickiewicza, Centrum Edukacji Artystycznej, Polską Sekcją CIOFF, ze szkołami baletowymi, Uniwersytetem im. Jana Długosza w Częstochowie, ze Związkiem Górnośląskim, Polskim Stowarzyszeniem Nordic Walking, Szlakiem Zabytków Techniki, innymi instytucjami kultury czy Stowarzyszeniem „Wspólnota Polska”. Bardzo istotnym działaniem jest stała współpraca z Ośrodkiem Rehabilitacyjno - Edukacyjnym dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej im. Rafała Archaniola w Rusinowicach, dzięki niej poprzez warsztaty edukacyjne – artterapeutyczne czy koncerty, wspierani są podopieczni Ośrodka z całej Polski.

Dzięki intensywnym działaniom, staram się dążyć do zwiększenia zainteresowania samorządów w zakresie polityki kulturalnej. Przykładem może być nawiązana współpraca z samorządami, w których przeprowadzone zostały projekty edukacyjne dla dzieci i młodzieży np.: „Roztańczymy Bytom”, „Roztańczymy Chorzów”, „Roztańczymy Rudę Śląską”. Podstawowym celem warsztatów artystycznych wokalnie – tanecznych, prowadzonych przez artystów – pedagogów Zespołu „Śląsk” w ramach tego projektu edukacyjnego było kultywowanie wartości kultury ludowej i narodowej, prezentowanie i popularyzowanie bogactwa śląskiego folkloru oraz promocja miasta Bytomia, Chorzowa oraz Rudy Śląskiej. Projekt służył również rozwijaniu współpracy i nawiązywaniu kontaktów z placówkami kulturalnymi z okolicy, wyrównaniu szans edukacyjnych dzieci oraz poszukiwaniu młodych talentów. Efekty były znakomite. W związku z powyższym zasadne będzie w kolejnych latach kreowanie dalszych pól do współpracy pomiędzy Zespołem „Śląsk”, a poszczególnymi samorządami poprzez: organizację szkoleń i konferencji dla osób mających wpływ na realizację polityki kulturowej, zabieganie o realizację ważnych wydarzeń w naszej siedzibie z udziałem samorządów, co pozwoli na zapoznanie się decydentom z możliwościami organizacyjnymi Instytucji, dostarczanie informacji samorządom o możliwości współpracy, dalszą realizację projektów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży oraz seniorów.

W swoich działaniach staram się, aby Zespół „Śląsk” był otwarty na potrzeby lokalnej społeczności, regionu i kraju, aktywnie staram się nawiązywać współpracę, aby realizować projekty artystyczne i edukacyjne. Co ważne, Zespół „Śląsk” jest otwarty na młodych twórców i artystów, którym staramy się ułatwiać i otwierać ścieżki do rozwoju i kariery. W ramach realizacji swoich założeń formułowane są programy dedykowane młodym artystom. Dzięki temu, oprócz propagowania i rozwijania działalności artystycznej i edukacyjnej, efektywnie wykorzystywana jest infrastruktura Zespołu „Śląsk”.

ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE

Kulminacją wszystkich sukcesów odnoszonych przez Zespół „Śląsk”, było podpisanie 17 maja 2017 roku w Koszęcinie umowy pomiędzy Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego i Województwem Śląskim w sprawie prowadzenia Zespołu „Śląsk” jako wspólnej instytucji kultury.

Działalność Zespołu „Śląsk” jest wszechstronna i wielkoformatowa, a prowadzona w swojej siedzibie, kraju czy za granicą jest przy tym bardzo rozległa. Ta wielowymiarowość sprawia, że działania muszą być doskonale zorganizowane pod względem logistycznym i organizacyjnym, a zadania muszą być oparte na merytorycznych założeniach i realizowane w sposób najwłaściwszy. Dobre zarządzanie, odpowiednie rozwiązania i prawidłowy podział zadań, służą realizacji zadań zgodnie z planem. Dodatkowe środki finansowe przyznane przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, uzyskane dzięki współprowadzeniu, stabilny budżet z ramienia Województwa Śląskiego i udzielanie wsparcia w ciągu roku, sprawiają, że możliwości Instytucji się zwiększają.

Statut wyznacza cele działalności Zespołu i zadania, które przyczyniają się do ich realizacji. Zapewniając stabilność funkcjonowania i gwarantując wypełnianie powierzonej misji, rokrocznie opracowywane są plany działalności. W oparciu o nie, tworzone są konkretne zadania i przedsięwzięcia. Ta organizacja działalności jest dostosowana zarówno do tego, czym Instytucja zajmuje się obecnie, jak i do planów na przyszłość. Uwzględniając przedmiot i zakres działalności Zespołu „Śląsk” od 2011

roku regulamin i schemat organizacyjny został zmieniony trzy razy. Pierwsza zmiana w 2011 roku była największą zmianą organizacyjną od 2004 roku. Zostały wprowadzone nowe komórki organizacyjne, które były bardzo potrzebne w rozwoju Instytucji. Kolejne zmiany to aktualizacje wymagane przepisami prawa czy też wynikały one z wprowadzenia udoskonaleń i zwiększenia zakresu działania.

Istotnymi zmianami było wprowadzenie nowego podziału zadań – oddzielenie działów pracy artystycznej i edukacyjnej od działów zajmujących się obsługą techniczną i administracyjną, nadanie przejrzystego i uporządkowanego zakresu obowiązków poszczególnym komórkom organizacyjnym, czy wdrożenie zasad funkcjonowania Instytucji.

Przejrzysta i uporządkowana struktura organizacyjna umożliwia doskonałą koordynację i realizację wyznaczonych zadań. Wyodrębnione zostały trzy pion: Dyrektora, Zastępcy Dyrektora i Głównej Księgowej. Trzon Dyrektora stanowią komórki organizacyjne zajmujące się stricte działalnością artystyczną, edukacyjną, impresaryjną i turystyki kulturowej, a także organizacją i nadzorem tych działań. Znajdują się tu: Dział Pracy Artystycznej, Dział Produkcji Imprez i Koncertów, Śląskie Centrum Edukacji Regionalnej, Dział Marketingu, Promocji i Reklamy, Kancelaria, Dział Spraw Pracowniczych, Dział Zamówień Publicznych, Inspektor Ochrony Danych, Radca Prawny, Samodzielne stanowisko ds. BHP i Ochrony PPOŻ., Samodzielne stanowisko ds. Kontroli Wewnętrznej, Rzecznik Prasowy, Samodzielne stanowisko ds. Kontaktów Międzynarodowych, Samodzielne stanowisko ds. Pozyskiwania Funduszy, Samodzielne stanowisko ds. ochrony dziedzictwa kulturowego i archiwizacji. Natomiast umiejscowione w pionie Zastępcy Dyrektora komórki organizacyjne zajmują się obsługą techniczną i logistyczną podstawowej działalności Zespołu „Śląsk”, są to: Dział Administracji i Utrzymania Technicznego Obiektu, Dział Techniki Scenicznej i Dział Transportu. Pion Głównego Księgowego stanowi Dział Finansów i Księgowości.

Fundamentalne zmiany w organizacji Instytucji umożliwiły również wzmocnienie całego procesu zarządzania i poprawę osiąganych wyników. Wszystkie komórki organizacyjne mają ściśle określony zakres swoich zadań, każdy pracownik ma

uaktualniony i wyznaczony zakres obowiązków i uprawnień wraz z opisem stanowiska. Uzyskując prawidłowy podział organizacyjny, zostały zaktualizowane pozostałe regulaminy i dokumenty określające system pracy i funkcjonowanie całej organizacji. Czytelne i jasne przepisy poprawiły skuteczność działania, a stałe aktualizowanie sprawia, że Instytucja na bieżąco wprowadza obowiązujące zmiany.

Istotną zmianą jest też wprowadzony system planowania szkoleń pracowników, który jest realizowany zgodnie z potrzebami Instytucji. Dzięki szkoleniom, polepszana jest wiedza i znajomość zagadnień z obszaru działania danego pracownika, co przyczynia się do wpływania na rozwój Instytucji i prawidłowego realizowania powierzonych zadań. Został również rozpoczęty proces odmładzania kadry w poszczególnych działach. Następuje płynna wymiana pracowników, którzy nabyli prawa emerytalne, w sposób zabezpieczający ciągłość działania na tych stanowiskach.

Dzięki zmianom organizacyjnym i wprowadzonym zasadom został wzmocniony proces planowania i sprawozdawczości w Instytucji. Planowanie odbywa się w całości i w szczególności w sposób przemyślany, jest wyjściową funkcją w zarządzaniu. Wykorzystując ten mechanizm, określone są zadania i sposoby ich realizacji. Został ujednolicony proces planowania i realizacji poszczególnych działań, dzięki czemu tworzone są spójne koncepcje i dokumenty, gwarantujące stabilne programowanie przyszłych lat funkcjonowania instytucji. Dlatego też jest to niezbędne narzędzie do formułowania i wdrażania decyzji strategicznych. Szczególnie, że efekty prowadzonych działań prezentowane są nie tylko w sprawozdaniach, ale co istotne - na bieżąco są monitorowane rezultaty i oddziaływanie na odbiorców i społeczeństwo.

Ważną zmianą było też wprowadzenie zsynchronizowanego systemu obiegu dokumentacji oraz opracowanie jednolitych procedur i instrukcji w formie zarządzeń. Przyczyniło się to do wzmocnienia ogólnego nadzoru nad dokumentacją i zapewnienia pełniejszego obrazu działania Instytucji, wynikającego z analizy dokumentów. Dokonany został przegląd wszystkich regulacji wewnętrznych, co w konsekwencji przyczyniło się do uzupełnienia ważnych dla Instytucji uregulowań w zakresie organizacji pracy i zharmonizowania zarządzeń regulujących funkcjonowanie całej organizacji. Obecnie funkcjonuje scentralizowany system dostępu i nadzoru nad

informacją oraz obiegiem dokumentów, powodujący szybkie i bezkolizyjne załatwianie spraw.

W kolejnych latach będę wykorzystywał dostępne narzędzia, jak dotychczas. W procesie zarządzania, będę systematycznie analizował uregulowania oraz procedury postępowania i je doskonalił, czy wprowadzał zmiany gwarantujące stabilną działalność Instytucji.

Wykorzystując sprawną organizację będę dokładał wszelkich starań i zabiegał o pozyskiwanie pozabudżetowych środków finansowych krajowych i zagranicznych, dzięki czemu Zespół „Śląsk” będzie otrzymał dofinansowanie na różne projekty związane z działalnością kulturalną. Podsumowując kilka ostatnich lat, warto wyróżnić dofinansowanie takich projektów jak:

❖ 2016:

- „Potrafię – śpiewam i tańczę” - III edycja Ogniska wokalnno-baletowego na lata 2016 – 2017. Wartość projektu 263 680 zł, dofinansowanie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego - 113 000 zł,
- „Dotykając kultury”. Wartość projektu 41 600 zł, dofinansowanie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego - 20 000 zł,
- Educating through folk dance in Poland and Hungary - continuation. Projekt edukacyjny dofinansowany w ramach Węgiersko - Polskiego Programu Współpracy Pozarządowej. Wartość projektu 28 380 zł, dofinansowanie 10 750 zł
- „II Ogólnopolski Festiwal Tańców Narodowych”. Projekt CEA. Wartość projektu 34 210 zł, dofinansowanie 19 500 zł,
- "Master Class" warsztaty dla uczniów i absolwentów szkół baletowych i muzycznych. Wartość projektu 74 800 zł, dofinansowanie 25 000 zł,
- II Ogólnopolski Festiwal Tańców Narodowych. Wartość projektu 50 800 zł, dofinansowanie 27 450 zł,
- Pobyt Zespołu „Mazurka” – Hankuk University of Foreign Studies. Wartość projektu 70 155 zł, dofinansowanie 70 155 zł,
- Projekt „Helokanie Południa”. Zadanie polegało na promocji polskiego dziedzictwa kultury niematerialnej w postaci tańców i pieśni, a także kultury

materialnej w postaci strojów ludowych. Koncerty w wykonaniu tancerzy, solistów oraz solistów chóru Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” odbyły się w 2017 roku na Słowacji, Węgrzech i Chorwacji i poprzedzone były warsztatami realizowanymi z partnerami projektu w 2016 roku. Dofinansowanie w wysokości 181 500 zł.

❖ 2017:

- „Zakup instrumentów muzycznych wraz z akcesoriami i wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej”. Program Infrastruktura Kultury Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dofinansowanie - 200 000,00 zł,
- "Helokanie południa" - muzyka, śpiew i taniec wspólnymi korzeniami cywilizacji europejskiej na przykładzie Słowacji, Węgier, Chorwacji i Polski. Promocja Polski poprzez prezentację niematerialnego dziedzictwa kultury w wykonaniu Zespołu Pieśni i Tańca "Śląsk". Dofinansowanie 2016: 16 500,00 zł, 2017: 165 000,00 zł. Promesa ze środków finansowych Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- „Szlakiem zbójników karpaccich – artystyczna podróż wśród góralskich legend”. Program Zamówienia Choreograficzne Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dofinansowanie - 25 000,00 zł,
- „Skarbiec polskiej tradycji”. Program Kultura Ludowa Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dofinansowanie 2017: 50 000,00 zł, 2018: 20 000,00 zł,
- "Potrafię śpiewam i tańczy!". III edycja Ogniska artystycznego cyklu wokalnych i tanecznych warsztatów dla dzieci. Program Edukacja Kulturalna Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dofinansowanie 61 000,00 zł,
- Odpoczywam z kulturą. Program Edukacja Kulturalna Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dofinansowanie 24 000,00 zł,
- Programy Centrum Edukacji Artystycznej: Warsztaty metodyczne z tańca węgierskiego dla nauczycieli tańca ludowego i charakterystycznego szkół baletowych - dofinansowanie 2 430,00 zł, III Ogólnopolski Festiwal Tańców Narodowych - dofinansowanie 22 800,00 zł,

- Projekt „Śląsk dla Mazurka”. Dofinansowanie Instytutu Adama Mickiewicza 70 155,00 zł.

❖ 2018:

- „Zakup instrumentów z akcesoriami i wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej Zespołu „Śląsk””. Program Infrastruktura Kultury Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dofinansowanie 280 000,00 zł,
- Spektakl „Exodus” oparty na muzyce Wojciecha Kilara. Dofinansowanie Instytutu Adama Mickiewicza - 60 000,00 zł,
- Master Class podczas letniej Szkoły artystycznej dla uczniów Ogólnokształcących Szkół Baletowych. Dofinansowanie Instytutu Muzyki i Tańca - 10 000,00 zł,
- Programy Centrum Edukacji Artystycznej: IV Ogólnopolski Festiwal Polskich Tańców Narodowych dla uczniów Ogólnokształcących Szkół Baletowych - dofinansowanie 29 150,00 zł oraz Konferencja metodyczna dla nauczycieli Ogólnokształcących Szkół Baletowych - dofinansowanie 8 651,90 zł,
- „Dance Celebration” - „Święto Tańca”. Dofinansowanie 25 850 EUR ze środków węgierskiej prezydencji w Grupie Wyszehradzkiej,
- „Na skrzydłach wolności”. Zespół „Śląsk” dla Niepodległej koncert w Bratysławie podczas uroczystych obchodów 100-lecia niepodległości oraz 25-lecia nawiązania polsko-słowackich stosunków dyplomatycznych. Dofinansowanie 83 384 zł.

❖ 2019:

- „Zakup instrumentów muzycznych i wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej”. Program Infrastruktura Kultury Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dofinansowanie 215 000,00 zł,
- „Odпочyвам, integruję, współpracuję. Kulturalne spotkania w Koszęcinie”. Program Kultura Dostępna Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Dofinansowanie 32 000,00 zł.

Powyższe zestawienie pozyskiwania środków pozabudżetowych i realizowanych projektów, doskonale przedstawia podejście i kierunki jakimi kierują się również

w zarządzaniu Instytucją. Wykorzystanie różnych funduszy krajowych i zagranicznych wspomaga rozwój Zespołu „Śląsk”. W następnych latach również będę promował i inicjował takie podejście do funkcjonowania Instytucji.

OCHRONA DZIEDZICTWA – ARCHIWIZACJA I DIGITALIZACJA ZBIORÓW, KONSERWACJA PARTYTUR

Ważną zmianą jaka została wprowadzona odkąd zarządzam Zespołem „Śląsk”, jest wyodrębnienie w strukturze organizacyjnej archiwum zakładowego i wzmocnienie jego działalności. Osoby, które zostały wyznaczone do tego zakresu pracy, doskonale realizują powierzone zadania. Przez wiele lat zanim objąłem funkcję Dyrektora, archiwum było zaniedbywane, dlatego teraz zajmują się nim osoby wykwalifikowane, z pasją, cechujące się skrupulatnością i chęcią działania, rozpoczął się proces systematycznego porządkowania dokumentacji znajdującej się w archiwum – zgodnie z wytycznymi Archiwum Państwowego w Częstochowie.

Co bardzo istotne w działalności Zespołu „Śląsk”, zostały przekazane oryginały partytur i rękopisów pod opiekę osoby, która zajmuje się w Instytucji ochroną dziedzictwa kulturowego i archiwizacją. Następnie zinwentaryzowane na nowo i zabezpieczone. Wcześniej wraz z kopiami były przechowywane w jednym miejscu. Teraz w odpowiednich warunkach są składowane i chronione przed utratą. W wyniku tego zabiegu, okazało się, że część partytur i zapisów muzycznych wymaga przeprowadzenia konserwacji. I tak w ostatnim kwartale 2019 roku – dzięki dofinansowaniu Ministra Kultury i Dziedzictwa – jest realizowany projekt „Ocalić od zapomnienia. Konserwacja partytur muzycznych Stanisława Hadyny ze zbioru Zespołu Pieśni i Tańca "Śląsk" w Koszęcinie”. Założeniem projektu jest przeprowadzenie konserwacji 35 partytur muzycznych z notacją kompozycji Stanisława Hadyny, założyciela oraz wieloletniego dyrektora i kierownika artystycznego Zespołu Pieśni i Tańca "Śląsk". Wybrane utwory to zapisy nutowe popularnych pieśni ludowych i tańców narodowych, współtworzą repertuar Zespołu od niemalże samego początku jego istnienia i stanowią fundament całej jego twórczości artystycznej. Partytury są również cennym świadectwem dorobku Stanisława Hadyny

(pośród nich są ujęte dwa koncerty fortepianowe oraz Nokturn II) oraz unikalnym materiałem źródłowym dla historii muzyki, regionalnej kultury oraz dziedzictwa narodowego. Wytypowana grupa kompozycji jest trzonem większego zbioru twórczości Stanisława Hadyny, która jest własnością Zespołu, dlatego konserwacja tych partytur jest przewidziana jako pierwsza faza szerzej zakrojonych działań mających na celu zabezpieczenie i ochronę przed utratą całego zbioru muzycznego tego kompozytora. Projekt doskonale wpisał się w obchody 100. rocznicy urodzin Stanisława Hadyny. Dlatego też realizacja tego zadania jest ważnym elementem tych uroczystych obchodów i przyczyni się do zachowania oraz ochrony dziedzictwa narodowego Polski.

Planuję w najbliższych latach, w ramach działań z zakresu ochrony i archiwizacji, zrealizować zadanie polegające na zakupie sprzętu komputerowego, programu do katalogowania oraz dwóch serwerów do przechowywania zasobu archiwalnego Zespołu "Śląsk". Celem zadania będzie stworzenie składu informatycznych nośników danych zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych. Efektem zadania będzie stworzenie bezpiecznej przestrzeni dedykowanej dla przechowywania najcenniejszych materiałów audiowizualnych i innych Zespołu „Śląsk”. Ponadto zasób archiwalny zostanie skatalogowany i szczegółowo opisany w oparciu o międzynarodowy standard ISAD(G). Dzięki tym działaniom zostanie uproszczony proces korzystania z archiwaliów Zespołu „Śląsk”. Zasób archiwaliów zostanie uporządkowany, w związku z tym dostęp do informacji archiwalnej będzie szybszy i bardziej przejrzysty.

Kolejnym ważnym elementem w ochronie dziedzictwa jest wprowadzenie nowoczesnych technik magazynowania i zabezpieczenia majątku ruchomego, w tym kostiumów scenicznych. Metody tradycyjne stosowane dotychczas w odniesieniu do magazynu kostiumów i wyposażenia są nieadekwatne do obecnych czasów. Został rozpoczęty proces unowocześniania systemu ewidencji i inwentaryzacji środków trwałych i wyposażenia za pomocą kodów kreskowych. Zastosowanie kodów

kreskowych pozwala bezbłędnie i szybko identyfikować przedmioty oraz ułatwia gospodarowanie majątkiem

ZAPLECZE ARTYSTYCZNE, IMPRESARYJNE, EDUKACYJNE I TURYSTYKI KULTUROWEJ - INFRASTRUKTURA

Siedzibą Zespołu „Śląsk” jest zespół obiektów wraz z zabytkowym parkiem, które służą do realizacji działalności statutowej Instytucji. Do tak kompleksowej i wszechstronnej działalności musi być odpowiednie zaplecze.

W Pałacu znajdują się między innymi: reprezentacyjne sale – Sala Balowa z tarasem (w której odbywają się także kameralne koncerty), Sala Kominkowa i Sala Zielona, a także sale dydaktyczne (w tym Sala Pamięci Stanisława Hadyny), pomieszczenia biurowe, recepcja i hall, miejsca wystawiennicze, baza noclegowa, kuchnia, szatnia i sanitariaty, pomieszczenia kostiumerni, szwalni i pralni oraz magazyny techniczne. Ponadto Pałac posiada wieżę z tarasem widokowym oraz zegarem. Przy Pałacu znajduje się kaplica pałacowa, która została wyremontowana, stając się Kameralną Salą Koncertową „Śląska”. W Pawilonie im. Elwiry Kamińskiej znajduje się nowoczesna Sala Widowiskowa, sale wystawowe, sala baletowa oraz studio nagrań oraz gabinet fizjoterapii. Dom Pracy Twórczej im. Adolfa Dygacza, którego wnętrza zaadaptowano na potrzeby dydaktyczno – szkoleniowe oraz wyposażono w zaplecze noclegowe i gastronomiczne. Garaż przeznaczony dla autokarów, samochodów ciężarowych i dostawczych, natomiast na poddaszu znajdują się pomieszczenia socjalno – magazynowe. Taka baza logistyczna to nie tylko miejsce, gdzie realizowane są różnego rodzaju przedsięwzięcia, ale również tutaj odbywają się próby i zajęcia artystów, przygotowywane są kostiumy sceniczne do koncertów (czyszczone, pielęgnowane i utrzymywane w należyтым stanie).

Oprócz działalności artystycznej, impresaryjnej, edukacyjnej i turystyki kulturowej, podczas swojej kadencji prowadziłem ważne zadania inwestycyjne dla Zespołu „Śląsk”. W 2014 roku zakończył się projekt p.n.: „Rewitalizacja Zespołu pałacowo – parkowego w Koszęcinie w ramach tworzenia Śląskiego Centrum Edukacji Regionalnej II i III etap”, którego wartość osiągnęła ponad 40 mln złotych.

Zespół „Śląsk” otrzymał w tym zakresie dofinansowanie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, a także Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego. Ta ważna inwestycja trwała kilka lat, jednak mimo tak trudnego i kompleksowego przedsięwzięcia inwestycyjnego, w dalszym ciągu były prowadzone działania artystyczne, impresaryjne, edukacyjne i z zakresu turystyki kulturowej w siedzibie Instytucji. Dzięki inwestycji Zespół zwiększył swoje szanse na rozwój i rozszerzył możliwości rozpowszechniania dziedzictwa kulturowego w swojej siedzibie. Zrewitalizowane obiekty umożliwiają prowadzenie działalności Zespołu w większym zakresie, a bezpośrednim efektem jest wzrost ilości koncertów w siedzibie oraz ilości osób odwiedzających Zespół. Zmodernizowana siedziba ułatwia realizowanie działań edukacyjnych – warsztatów artystycznych, wydarzeń edukacyjnych, szkoleń, festiwali, wycieczek edukacyjnych, koncertów oraz imprez plenerowych.

Kolejną przeprowadzoną inwestycją było zadanie „Przebudowa kotłowni głównej w Zespole Pałacowo – Parkowym” w 2017 r., sfinansowane ze środków budżetu Województwa Śląskiego. Dzięki tej inwestycji zostały zamontowane kotły w 5 klasie emisji wg normy PN-EN 303-5:2012 potwierdzone certyfikatem, które emitują ponad 90% mniej zanieczyszczeń niż inne stare kotły.

Poza powyższymi zadaniami inwestycyjnymi prowadzone są bieżące remonty, naprawy i konserwacje, służące prawidłowemu utrzymaniu obiektów w należyтым stanie, ponadto poprzez stałe administrowanie utrzymywane są tereny zielone (ok. 10 h wraz z czyszczeniem stawu – 4 748 m³), drogi, dziedziniec, alejki parkowe i budynki (Pałac, Pawilon im. E. Kamińskiej, Dom Pracy Twórczej, garaż, budynki mieszkalne, budynki techniczne, kotłownia).

Oprócz bieżącego utrzymania obiektów Zespołu „Śląsk”, poniżej ująłem inwestycje i zakupy niezbędne do prowadzenia działalności, które muszą być zrealizowane w dalszej perspektywie, są to między innymi:

- remont budynków mieszkalnych wielorodzinnych (elewacja, balkony) – sukcesywnie realizowane i w miarę posiadanych środków finansowych,

- przebudowa wentylacji wraz z wykonaniem klimatyzacji w kuchni Pałacu (obecnie podczas realizowania dużych przedsięwzięć i przy wysokich temperaturach praca w kuchni jest niedopuszczalna – tymczasowo zastosowane zostały urządzenia poprawiające warunki pracy),
- wykonanie klimatyzacji precyzyjnej do pomieszczeń archiwum wraz z wykonaniem instalacji elektrycznej (obecnie bez klimatyzacji w pomieszczeniach archiwum, dokumenty archiwalne mają nieodpowiednie warunki do przechowywania) – realizacja w 2020 roku,
- wykonanie modernizacji klimatyzacji w Sali Widowiskowej w Pawilonie im. E. Kamińskiej (obecnie system oświetlenia oraz niewydolna klimatyzacja z 2006 roku utrudniają organizację różnych przedsięwzięć i koncertów),
- wymiana aparatów oświetlenia żarowego w Sali Widowiskowej w Pawilonie im. E. Kamińskiej na aparaty oświetlenia LED (obecne oświetlenie z 2006 roku jest przestarzałe, bardzo się nagrzewa, jest nieekonomiczne),
- gospodarka drzewostanem w parku (wycinka suchych drzew, nowe nasadzenia i pielęgnacja) wraz z uzupełnieniem małej architektury w parku (m.in. pomost na stawie, poidelko dla ptaków, tablice edukacyjne z mapą terenu, ścieżka edukacyjna), a także zakupu sprzętu do obsługi parku,
- zakup pojazdu użytkowego gospodarczego – niezbędnego do organizowania różnych przedsięwzięć w siedzibie Zespołu „Śląsk”,
- zakup pralnicy wraz ze stacją dozowania detergentu,
- zakup stołu prasowalniczego do pracowni krawieckiej,
- zakup i uzupełnienie wyposażenia bazy noclegowej,
- zakup szafek kostiumowych małych do transportu kostiumów scenicznych na koncerty wraz z wykonaniem formy,
- zakup materiału na okotowanie sceny wraz z atestem o trudnopalności,
- zakup materiału na horyzont sceniczny wraz z kulisami i zastawkami z atestem o trudnopalności,
- zakup autokarów do przewozu artystów Zespołu na koncerty organizowane na terenie Polski oraz w całej Europie,

- zakup samochodu osobowego do zabezpieczenia zaplecza administracyjnego i artystycznego Zespołu,
- zakup podestu scenicznego z regulowaną wysokością nóg, z barierkami i bocznymi schodami,
- zakup systemu nagłośnieniowego na potrzeby organizacji koncertów i przedsięwzięć artystycznych,
- zakup oświetlenia mobilnego - rozdzielnie prądowe, regulatory DMX, sterownik, okablowanie, skrzynie transportowe.

W odniesieniu do planów inwestycyjnych, które nie mogły być ujęte w projekcie rewitalizacyjnym, podjęcia działań wymagają dwa obiekty, znajdujące się w zespole pałacowo - parkowym:

- Przebudowa dawnej lodowni – spiżarni pałacowej na obiekt rekreacyjno-rehabilitacyjny z grotą solną. Poprzednie inwestycje w zakresie urządzeń rehabilitacyjnych dotyczyły w głównej mierze pracowników baletu ulegającym najczęstszym kontuzjom, co powodowało problemy kadrowe. Obecnie ta grupa artystów objęta jest specjalistycznym programem badań mającym na celu zapobieganie kontuzjom oraz ich szybkiego leczenia i rehabilitacji. Natomiast wykorzystywanie grotty solnej będzie służyło rehabilitacji narządów głosu, co w znacznym stopniu przyczyni się do poprawy warunków zdrowotnych artystów chóru i jest niezbędne przy coraz większej ilości koncertów, a jednocześnie, będzie kolejną atrakcją oferowaną w naszej siedzibie.
- Odbudowa domku w parku – została wyjęta z projektu rewitalizacji ze względu na ograniczenia finansowe, jak się jednak okazuje jest niezbędna do sprawnego funkcjonowania intensywnie wykorzystywanej powstałej infrastruktury zaplecza sportowo – rekreacyjnego wspomagającego turystykę kulturową. Brak zaplecza sanitarnego, które mogłoby powstać w domku – mocno wpływa na jakość organizowanych wydarzeń sportowych w siedzibie zespołu.

PODSUMOWANIE

Kultura stanowi wartość samą w sobie. Pełni pożyteczne funkcje dla społeczeństwa. Zespół „Śląsk” rozwija i dba o zachowanie dziedzictwa narodowego. Jest potężnym narzędziem promocji kraju. Dzięki swojej działalności statutowej wzmacnia proces budowania silnego społeczeństwa obywatelskiego, poprzez działalność artystyczną i edukację kulturową, zapewnia tym samym zwiększenie zainteresowania uczestnictwem w kulturze i tworzeniem dialogu kulturowego. Zespół „Śląsk” ma jasno określone ukierunkowane przedsięwzięcia i działania, które służą do zaspokajania potrzeb kulturalnych społeczeństwa, przy maksymalnym wykorzystaniu dostępnych środków i dóbr, którymi społeczeństwo dysponuje.

Celem podstawowym działalności Zespołu „Śląsk” będzie poszerzanie i poszukiwanie nowych form działalności programowej Zespołu, jako profesjonalnej instytucji kultury, wyspecjalizowanej w scenicznej prezentacji muzyki, pieśni i tańców oraz strojów regionalnych i narodowych. Uzupełnieniem będzie działalność impresaryjna, edukacyjna i z zakresu turystyki kulturowej, dzięki którym rozpowszechniana będzie wiedza o tradycjach, a jednocześnie o współczesnych formach aktywności artystycznej opartej na najlepszych wzorcach. Planowane działania edukacyjne będą miały na celu podniesienie poziomu wiedzy poprzez szkolenia i doskonalenie kwalifikacji nauczycieli i instruktorów specjalizujących się w tematyce regionalnej, członków amatorskich zespołów artystycznych, animatorów kultury, studentów i uczniów wszystkich typów i poziomów szkolnych.

Priorytetami jakimi będę się kierował w zarządzaniu Instytucją w kolejnych latach będą:

1. Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” jako instytucja artystyczna kreująca kulturę narodową i ludową w kraju i poza jego granicami.
2. Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” jako instytucja promująca edukację regionalną i turystykę kulturową.

3. Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk” jako instytucja kreująca nowoczesne podejście do polityki kulturalnej ze szczególnym uwzględnieniem folkloru i zagadnień regionalizmu.

Zespół „Śląsk” znakomicie zna potrzeby swoich odbiorców, stosuje atrakcyjne metody sprzyjające rozwojowi widowni i uczestników działań. Oferta kulturalna jest dostępna dla szerokiego grona odbiorców, nikogo nie wyklucza.

Infrastruktura Zespołu jest nowoczesna i atrakcyjna, integruje, stymuluje aktywność i kreatywność odbiorców. Zespół „Śląsk” jest dostępny dla osób z różnego rodzaju dysfunkcjami i niepełnosprawnościami. Jest otwarty na obcokrajowców, włączając instytucje zagraniczne w swoje działania.

Dlatego uwzględniając wszystkie założenia przedstawione w mojej koncepcji, będę w dalszym ciągu pracował nad kojarzeniem Zespołu „Śląsk” jako Ambasadora Kultury Polskiej. Będę systematycznie realizować działania związane z kreowaniem wizerunku Zespołu „Śląsk” jako instytucji o charakterze narodowym, która poprzez wielkoformatowe działania wykazuje dbałość o kulturę narodową dla zachowania niematerialnego dziedzictwa kulturowego.

Realizując założenia statutowe i misję Zespołu „Śląsk” będę skupiał się na utrzymaniu wysokiego poziomu artystycznego i koncentrował się w dalszym ciągu na dbaniu o perfekcyjność wykonawczą na scenie, jakość i barwność prezentowanych widowisk artystycznych. Poza artystycznymi działaniami, będę kontynuował pełny i wielostopniowy system edukacji dzieci i młodzieży, który wspiera rozwój aktywnych postaw twórczych.

Patrząc na to co w ostatnich latach udało się dokonać, w dalszym ciągu będzie następowała systematyczna konsolidacja założeń artystycznych, edukacyjnych i promocyjnych, gdzie efektem będzie tworzenie spójnych ze sobą przedsięwzięć kreujących nowoczesne podejście do upowszechniania i zachowywania polskiego dziedzictwa narodowego.

Bardzo dużym atutem Zespołu „Śląsk” będzie kreatywne podejście do kultury oraz poszukiwanie nowoczesnych form przekazu z zachowaniem tradycyjnego charakteru.

Zapewnieniem tego będzie realizacja innowacyjnych projektów artystycznych i szeroko rozumiana współpraca z wieloma instytucjami i podmiotami działającymi na niwie sztuki, mediów, edukacji i kultury. Będą wykorzystywane nowoczesne rozwiązania dla promocji dziedzictwa kulturowego, co w konsekwencji przełoży się na zachęcanie do aktywnego włączenia się w korzystanie z dóbr kultury ludowej oraz zachowywania polskiej tradycji narodowej. Niezwykle istotne w tym zakresie będzie również wykorzystywanie środków pozabudżetowych, krajowych i zagranicznych oraz kreowanie przychodów własnych. Zespół „Śląsk” jest dobrze rozpoznawalną instytucją kultury w kraju, a poprzez wszelkie działania artystyczne, impresaryjne, edukacyjne i z zakresu turystyki kulturowej będę starał się, aby siedziba stała się międzynarodowym centrum kultury.

Myślę, że cała koncepcja zarządzania wraz z odniesieniem do osiągnięć Zespołu „Śląsk” od 2011 roku pokazuje jak Instytucja się rozwijała i wykorzystywała swoje możliwości. Dlatego też w kolejnych latach zamierzam również intensywnie działać, aby zachować wypracowany poziom.

W związku z działaniami podjętymi na terenie naszego kraju w wyniku trwającej epidemii SARS-CoV-2 (COVID-19) w postaci wdrożonych przepisów i ograniczeń, w tym wprowadzonych w szczególności ustawą z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórymi innymi ustawami i Rozporządzeniami Rady Ministrów, w tym w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii niniejszy Program Działania Zespołu Pieśni i Tańca „Śląsk” im. Stanisława Hadyny w Koszęcinie na lata 2020 – 2025 może ulec zmianie.